ANNEX

"Proposta de turisme sostenible a la finca de Mongofra Nou (Menorca, Espanya)"

Miquel Cirera, Marc Diego, Vladanka Grau, Pere Magriñà i FerranUbiñana

Treball de fi de Grau

Ciències Ambientals

Tutors:

Joan Rieradevall

Almudena Hierro

Jordi Duch

Martí Boada

Fundació Rubió Tudurí Andrómaco Illa de Menorca

Eco Staff

obsam

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

icta

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals-

CIÈNCIES AMBIENTALS

Bellaterra, Juny del 2015

ÍNDEX

1. Entrevistes a l'administració 1
1.1. Entrevista a l' Oficina de Medi Ambient de l'Ajuntament de Maó 1
1.2. Entrevista al Departament de Medi Ambient del Consell Insular 4
1.3. Entrevista a l 'Oficina de Turisme de l'Ajuntament de Maó 8
1.4. Entrevista al Parc Natural de S' Albufera des Grau 11
2. Entrevistes a entitats públiques i privades 15
2.1. Entrevistes escoles de Menorca 15
2.1.1. CP Pere Casasnova 15
2.1.2. Col·legi Salesià Sant Francesc de Sales 19
2.1.3. IES M. Àngels Cardona 22
2.1.4. IES Pasqual Calbó iCaldés; 25
2.1.5. IES Tramuntana 29
2.2. Entrevista al GOB 32
2.3. Entrevista a 40 ºN 38
2.4. Entrevista a AGRAME 43
2.5. Entrevistes a establiments de turisme rural 48
2.5.1. Alcaufar Vell 48
2.5.2. Es Mercadal 52
2.5.3. Morvedra Nou 56
2.5.4. Son Tretze 61
2.5.5. Binissaid 64
2.5.6. Ca Na Xini 69
2.5.7. Biniatram 74
2.5.8. Llucmaçanes 78
2.6. Entrevista a la Fundació Rubió i Tudurí 82
3. Enquestes 86
3.1. Enquestes a turistes 86
3.2. Enquestes a residents 87

1. Entrevistes a l'administració

1.1. Entrevista Oficina de Medi Ambient de l'Ajuntament de Maó

Nom	Sonia Sans	**Hora d'inici**	10:00h
Ocupació	Tècnica de M. Ambient	**Hora final**	10:20h
Lloc de l'entrevista	Oficina Medi Ambient Ajuntament de Maó	**Durada**	20 minuts
Entrevistadors	Miquel Cirera		

I. Aspectes generals

1. Quant temps fa que vostè treballa en el departament de medi ambient del consell insular?
   9 anys

2. Quantes persones conformen el seu equip?
   3 persones

3. Quines són les seves principals àrees d'actuació?
   Consum d'aigua municipal, gestió de residus, informes i expedient diversos, socorrisme a platges

4. Creu que el nivell de preservació de la illa és adequat?
   No. No tenim competències

5. Quins són els punts forts que té la illa en quant a medi ambient?
   El paisatge.

6. Quins són els seus punts dèbils?
   La gestió, sobretot de l'aigua.

7. Troba a faltar alguna figura de protecció per protegir alguna àrea determinada de la illa que és vulnerable?
   Gestionar bé els que ja hi ha.

II. Naturalesa

1. Quina de les següents coses creu que els turistes valoren més de Menorca?
   A. L'hospitalitat 100%
   B. La cultura 90%
   C. Platges 90%
   D. Clima 80%
   E. La natura 70%
   F. La qualitat de les infraestructures hoteleres 80%
   G. Altres

2. Això és igual per turistes nacionals que estrangers?
   Els estrangers valoren més el clima i la platja.

3. Creu que el camí de cavalls és un atractiu turístic que encara és massa desconegut?
   Està força bé

4. Hi ha alguna mesura per promocionar-lo?
   Que es gestioni des d'aquí no.

III. Turisme

1. Com definiria el model de turisme de les illes balears?
   Sol i platja

2. Quin model de turisme creu que és millor per l'illa?
   Turisme que busca el valor afegit, cultural, de natura, gastronòmic.

3. Quina afectació creu que té el turisme sobre el medi ambient? I sobre la societat?
   Sí degut a la concentració durant una època concreta de l'any.

4. Que en pensa sobre la transformació del sector agrari - ramader cap al turisme sostenible ?
   Sí està ben gestionat perfecte.

IV. Energia

1. Creu que s'han de dur a terme accions per reduir el nivell de consum d'energia i aigua a l'illa?
   No, molt pobre, sobretot tenint en compte que som reserva de la biosfera.

2. En cas afirmatiu, quines accions prendria?
   Promoció de les energies renovables i estalvi energètic.

3. S'estan potenciant d'alguna manera les energies renovables pel que fa al consell insular?
   Si es fa ho fan molt discretament.

4. Hi ha alguna subvenció per les masies que volen reduir el seu consum o ser autosuficients?
   Des de l'ajuntament no tenim competències.

V. Educació

1. Creu que és important que els escolars coneguin l'illa i els seus valors naturals?
   Per suposat, és molt interessant

2. A les escoles es fan excursions per ensenyar aquests valors?
   Si, en general les escoles fan cosetes en aquest sentit

3. Com veuria uns iniciativa educativa que barregés els valors naturals amb energies renovables?
   Molt bé, una idea molt bona.

4. Existeixen programes educatius per a visitar el parc eòlic Milà?
   Sí, des del Consorci de Residus i Energia.

1.2. Entrevista al Departament de medi ambient del Consell Insular de Menorca /Ajuntament de Maó

Nom	Joan Juaneda	**Hora d'inici**	11:00h
Ocupació	Cap de secció de medi ambient tècnic.	**Hora final**	11:35h
Lloc de l'entrevista	Consell Insular	**Durada**	35'
Entrevistadors	Vladanka i Miquel		

I. Aspectes generals

1. Quant temps fa que vostè treballa en el departament de medi ambient del consell insular?
   Uns 30 anys.

2. Quantes persones conformen el seu equip?
   Hi ha 6 tècnics de medi ambient, 1 administratiu, 1 auxiliar administratiu i 1 cap d'abrigada. Han arribat a tenir el doble ja que han tingut dos projectes d'U.E.

3. Quines són les seves principals àrees d'actuació?
   Economia, medi ambient i caça. El govern Balear autoritza els projectes. La seva feina és treballar sobre projectes de l'U.E. Treballs de competència pròpia no en tenen cap. El govern espanyol és qui els mana fer els projectes.

4. Creu que el nivell de preservació de la illa és adequat?
   Sempre es pot fer més. Reserves de la biosfera. Hi ha figures de protecció s'intenta aplicar dins del desenvolupament temes de sostenibilitat. El pla territorial insular és redacta amb aquesta filosofia que és desclassificar un munt de places turístiques ja que és multiplicaven per 10. Protegeix sobre el rústic i regula el desenvolupament urbà.

5. Quins són els punts forts que té la illa en quant a medi ambient?
   Protecció molt estricte del sòl rústic, després d'ordenació del territori, ja que si tens un territori protegit, projectes LIVE, amb espècies invasores de flora, si han posat en valor en sistemes protegits basses temporals, rehabilitació de zones degradades, millorar la normativa de zones forestals per les zones més resistents al canvi climàtic i temes de qualitat d'aigua.

6. Quins són els seus punts dèbils?

   S'ha treballat poc en temes de participació ciutadana, hi havia molta iniciativa amb l'agenda 21 i és van instaurar fòrums de participació ciutadana però poc a poc a anat decaient.

   S'ha debilitat la protecció estricte del territori insular.

7. Troba a faltar alguna figura de protecció per protegir alguna àrea determinada de la illa que és vulnerable?

   Revisió del pla territorial ja que té 10 anys de vigència, s'haurien de revisar els punts més febles, molts punts febles estan relacionats en temes econòmics o amb la relació de protecció de patrimoni ecològic. Sempre és poden fer moltes coses.

II. Naturalesa

1. Quina de les següents coses creu que els turistes valoren més de Menorca?

A.	L'hospitalitat	100%
B.	La cultura	40%
C.	Platges	100%
D.	Clima	100%
E.	La natura	30%
F.	La qualitat de les infraestructures hoteleres	50%
G.	Altres	

2. Això és igual per turistes nacionals que estrangers?

   A Menorca podem trobar dos tipus de turisme:

   - El <u>turisme de sòl i platja</u>: Sol ser el turisme estranger que solen estar a de l'hotel a la platja i de la platja a l'hotel.
   - El <u>turisme de natura</u>: Nou tipus de turismes. On els turistes realitzen activitats d'aventura, com cayak, senderisme, turisme cultura on és poden visitar jaciments arqueològics.

   No es el mateix turisme que Mallorca, no és turisme de borratxera sinó més familiar.

3. Creu que el camí de cavalls és un atractiu turístic que encara és massa desconegut?

   Molt atractiu turístic, la idea va ser molt bona, ja que va fomentar un turisme diferent, la segona part és que ha d'haver-hi un major control ja que cada vegada el realitzen més persones hi ha més deteriorament. Personalment creu que només

s'hauria per poder fer a peu, ni cavalls ni bici, ja que hi ha molts km de camins rurals i es poden adaptar per poder-los fer en bici o a cavall.

4. Hi ha alguna mesura per promocionar-lo?
   Ara s'està Redactant un pla especials de camí de cavalls que es fa per regular aquest camí, però ara és pot legislar el que és vulgui però s'hauria de vigilar i s'hauria de mantenir
   per regular els usos d'aquest camí , s'hauria de vigilar i mantenir

III. Turisme

1. Com definiria el model de turisme de les illes balears?
   Menorca si no creix, mantenir el turisme hoteler, i augmentar el turisme alternatiu i potenciar la temporada baixa.

2. Quin model de turisme creu que és millor per l'illa?
   Un turisme de natura, ja que l'illa té moltes potencialitats per ser-ho.

3. Quina afectació creu que té el turisme sobre el medi ambient? I sobre la societat?
   Poca, ja que són turismes que es mouen molt poc hotel –platja – hotel.

4. Que en pensa sobre la transformació del sector agrari - ramader cap al turisme sostenible ?
   Crec que s'ha de trobar un equilibri entre l'explotació agrària i el turisme sostenible. Hi ha redactat un pla territorial urbà. S'ha de mantenir el sector primari per tal de que no es terciaritzi.

IV. Energia

1. Creu que s'han de dur a terme accions per reduir el nivell de consum d'energia i aigua a l'illa?
   La normativa espanyola ajuda molt poc, molts projectes s'ha tirat enrere per falta de pressupost. Podríem prendre l'exemple de l'Illa del Hierro que és 100% renovable.

2. En cas afirmatiu, quines accions prendria?
   Menorca, té unes dimensions fantàstiques per poder-hi construir plaques fotovoltaiques, parcs eòlics... Hi ha molt sòl i molt de vent però si arribéssim a un 50% de renovables seria tot un èxit.

3. S'estan potenciant d'alguna manera les energies renovables pel que fa al consell insular?
   Actualment no s'està realitzant cap projecte.

4. Hi ha alguna subvenció per les masies que volen reduir el seu consum o ser autosuficients?
   Surten convocatòries a nivell Balear i com a comunitat autònoma. Fa poc és va realitzar una auditoria energètica que va analitzar a més de 10 establiments turístics.

V. Educació

1. Creu que és important que els escolars coneguin l'illa i els seus valors naturals?
   Poca cosa, l'any que ve medi natural, medi cultural.

2. A les escoles es fan excursions per ensenyar aquests valors?
   Ara mateix s'està duent una campanya des del Consorci de residus i d'energies.

3. Hi ha iniciatives educatives que fomentin les visites de camp a granges?
   Des del consell insular no, des d'altres entitats, centres educatius i grups ecologistes, sí.

4. Com veuria uns iniciativa educativa que barregés els valors naturals amb energies renovables?
   Molt bé, crec que és un tema molt interessant i educatiu. Estem oberts a nous projectes.

1.3. Entrevista a l'oficina de turisme de l'Ajuntament de Maó

Nom	Anne M. SouronSepoi	**Hora d'inici**	9.00 h
Ocupació	Aux. d'informació turística	**Hora final**	9.22h
Lloc de l'entrevista	Oficina de Turisme de Maó	**Durada**	22 minuts
Entrevistadors	Miquel Cirera		

I. Turisme

1. Com descriuria el model actual de turisme de Menorca?
   Encara és turisme de sol i platja però està derivant cap a un turisme actiu, sobretot de senderisme, cicloturisme i kayak a l'estiu. Sobretot és demanda nacional, els estranger s'interessen pel sol i platja, i pel turisme cultural/històric.

2. Quin model de turisme creu que és millor per a l'illa de Menorca?
   Turisme actiu, ja que permetrà desestacionalitzar les visites.

3. Quina és la tendència actual del turisme rural?
   Agrada molt però és més car que anar a un hotel normal. Jo voldria, que es pogués fer com a França, llogar una habitació a un preu raonable.

4. A què creu que es deu aquesta tendència?
   Les activitats t'obliguen a quedar-te més temps.

5. Hi ha alguna iniciativa per potenciar aquest tipus de turisme?
   Es volen adaptar les granges per a que es puguin allotjar els senderistes durant 1-2 nits.

6. Alguna subvenció o ajuda als pagesos per dur a terme la transició cap al agroturisme?
   Això depèn dels polítics.

II. Educació

1. Creu que és important que els escolars coneguin l'illa i els seus valors naturals?
   Molt. Les escoles cada vegada més porten als nens a fer activitats culturals i al parc de s'Albufera. Passen tot el dia però no es queden a dormir.

2. Com veuria una iniciativa educativa que mesclés els valors naturals amb energies renovables?
   Molt bona, hem d'anar en aquest camí a nivell de medi ambient i a nivell estètic.

III. Natura

1. Quina de les següents coses creu que els turistes valoren més de Menorca?

A. L'hospitalitat	90%
B. La cultura	70%
C. La natura	100%
D. Clima	70%
E. La qualitat de les infraestructures hoteleres	80%
F. Platges	80%
G. Altres	

2. Això és igual per turistes nacionals que estrangers?
   Els anglesos valoren més el clima. El nacionals no tant perquè és una illa amb molt de vent.

3. Creu que el camí de cavalls és un atractiu turístic que encara és massa desconegut?
   S'ha fet molta difusió. Per exemple la fundació destí va a fires nacionals i de senderisme. Per exemple entre els alemanys és molt conegut i de fet hi ha empreses que organitzen viatges entorn a aquest atractiu turístic.

IV. Energies renovables

1. El turisme té un impacte important sobre el consum d'energia i aigua de l'illa?
   Sí molt. Sobretot en consum d'aigua ja que tota prové de la pluja. S'han de fer campanyes de conscienciació als hotels.

2. En cas afirmatiu, què estan fent per solucionar-ho?
   Els ajuntament tenen mesura d'estalvi energètic

3. En el cas de les finques agràries, hi ha ajudes o subvencions a les energies renovables?.
   S'està començant a fer coses però no gaire.

4. Pel que fa a Ecoetiquetes, tenen alguna ajuda o subvenció?
   La Q de qualitat, ISO.

1.4. Entrevista al Parc Natural de s'Albufera des Grau

Nom	Ricard Borràs	**Hora d'inici**	12:16h
Ocupació	Tècnic facultatiu del Parc Natural	**Hora final**	13:15h
Lloc de l'entrevista	Punt d'informació del Parc Natural	**Durada**	59 minuts
Entrevistadors	Marc, Miguel i Pere		

I. Preguntes del Parc Natural

1. Quines són les tasques que es fan al Parc Natural de s'Albufera des Grau?

   Es fan les següents tasques:

   - Educació ambiental per a les escoles i públic vari.
   - Interpretació ambiental amb atenció als visitants. -Itineraris autoguiats amb senyals reguladors i orientatius.
   - Manteniment de la zona pública del Parc Natural basada en dos punts: seguretat (posant elements delimitadors) i promoció del mosaic agroforestal (es mantenen les zones llaurades perquè el bosc no guanyi terreny. Fa uns anys es volia urbanitzar la zona agrícola però es va aconseguir aturar i fer que la zona forestal s'expandís.
   - Investigació fent censos de flora i fauna, recull de dades d'espècies d'interès i també es fan encàrrecs a treballadors externs.
   - Regulació de l'ús públic mitjançant permisos per accedir a algunes zones a grups d'estudiants o investigadors.

2. Quina és la valoració sobre la feina feta als últims anys en el parc?

   Durant els anys 2011 i 2012 es van engegar projectes nous ja que es disposava de recursos econòmics. L'any 2013 es va produir la fusió entre Espais Naturals i IBANAT (dedicada a extinció i prevenció d'incendis) i a partir d'allà van començar a baixar els recursos econòmics i a fer-se retallades de personal i la plantilla de treballadors va passar a ser variable depenent de les feines. A més abans es subvencionaven a totes les explotacions agràries i ara no.

3. Quins són els principals serveis que ofereix el parc natural?
   Bàsicament oferim serveis d'educació, interpretació, atenció als visitants, visites guiades a l'estiu, activitats amb temes concrets obertes a tothom, activitats particulars per a escoles i una agrobotiga que ven vi, formatge i carn de vedella.

4. De quina sèrie d'equipaments es disposa?
   Disposem d'oficines, d'una biblioteca, una sala de juntes, una sala d'exposicions, un punt d'atenció als visitants, una sala d'audiovisuals, un laboratori i un apartament per als investigadors que venen de fora.

5. De quina mida és la plantilla de treballadors del Parc Natural? Quines són les tasques que desenvolupen?
   Com ja he comentat abans actualment la mida de la plantilla es variable però de mitjana disposem de dos informadors, dos educadors, mig tècnic (que sóc jo i treballo parcialment aquí), un director i tres membres de la brigada de manteniment.
6. Quins itineraris es poden fer dins del Parc Natural i de quina forma s'ofereixen?
   Tenim tres itineraris (el verd, el vermell i el blau) que son oferts a tothom amb tríptics pels tres itineraris. També es poden trobar a Internet.

7. Amb quines entitats, empreses o establiments turístics col·laboreu o treballeu conjuntament?
   A la població de es Grau tenim col·laboració amb una empresa de kayak i el bar. A més tenim una col·laboració amb un lloc. Amb Sa Torre Blanca (establiment d'agroturisme dins del Parc Natural) tot i que a nosaltres ens interessaria no hi ha cap col·laboració per falta d'interès seu.

8. Què creu que es pot millorar del parc en matèria de gestió?
   Hi falta més personal, regular l'aparcament del far de Favàritx i la gran afluència que rep, augmentar la vigilància ja que l'agent de medi ambient no té dedicació absoluta i s'hauria de augmentar la regulació sobre el fondeig.

II. Preguntes sobre normativa

1. Quin és concretament el nivell de fragilitat del tram de camí de cavalls que passa pel Parc Natural? Com es troba regulat?
   El Pla Especial del Camí de Cavalls es troba en revisió. Mai s'ha complert per falta de vigilància. El PORN està per sobre del Pla Especial i per tant es considera el

tram 3, el que passa per la finca de Mongofra, com a tram d'alta fragilitat i per tant només poden anar grups de 8 cavalls, 8 ciclistes o 25 persones sempre i quan tinguin autorització del Consell Insular. Per a grups majors es necessita també l'autorització del Parc Natural.

2. Qui és l'encarregat d' autoritzar activitats en grup al camí de cavalls dins del Parc Natural?
   El director del Parc Natural amb els criteris del tècnic.

3. Quin tipus d'activitats estan limitades al Parc Natural?
   - No es pot fondejar fora de les boies que hi ha al mar sempre i quan no hi hagi una zona de posidònies.
   - Els illots estan considerats una zona d'exclusió i no es pot desenvolupar cap ús excepte usos científics.
   - Es necessita autorització per a pescar però hi ha zones on no es pot i hi ha unes fondàries màximes on pescar.
   - Està prohibida la navegació a les llacunes.
   - A les platges no es poden retirar les posidònies i els sistemes dunars estan protegits.
   - Les excursions i les investigacions necessiten regulació depenent dels criteris del tècnic.
   - L'aprofitament forestal es troba limitat i tan sols pot ser tradicional.

4. Reben algun tipus de subvenció les activitats agrícoles i ramaderes dins del parc?
   Abans en rebien totes però als últims anys s'han acabat.

III. Preguntes sobre els visitants

1. Què s'ofereix a les visites escolars? Creu que es podria ampliar l'oferta o el tipus d'oferta?
   Per a les escoles es fan activitats educatives concretes i específiques en funció del temari que volen treballar. Aquesta oferta és difícil potenciar-la amb els recursos actuals però crec que s'hauria d'augmentar l'oferta degut a l'alta demanda que tenim.

2. Què s'ofereix a les visites guiades en grup ? Creu que es podria ampliar l'oferta o el tipus d'oferta?

   Als grups de visites guiades se'ls fa una explicació general del Parc Natural. Aquesta oferta és adequada per a la demanda amb la què es disposa.

3. Què s'ofereix als grups de l'IMSERSO? Creu que es podria ampliar l'oferta o el tipus d'oferta?

   Venen molts grups de l'IMSERSO però pel simple fet que l'agència inclou la visita a l'únic Parc Natural de l'illa. Gairebé tots van a visitar el far de Favàritx i la fan amb un guia seu a través d'una autorització.

IV. Informació addicional de l'entrevista

En Ricard ens va comentar que un projecte com el nostre seria important per a ells ja que no tenen cap sinergia amb un establiment d'agroturisme i els agradaria tenir-ne un. Una condició que ens posa per a establir en un futur una sinèrgia és el canvi del camí d'entrada a la finca que des de fa forces anys travessa les salines i que si s'establís un establiment turístic provocaria l'augment de cotxes a la zona i augmentaria l'impacte sobre la fauna de la zona. La solució que ens proposa és aprofitar el camí vell d'entrada a la finca que comença abans d'arribar a les salines i que per tant reduiria molt l'impacte sobre aquestes.

A més ens va comentar que la Fundació Rubió Tudurí i el Parc Natural han tingut algunes disputes i que una manera d'arreglar-ho i que facilitaria molt la sinergia entre les dos entitats és el canvi del camí de cavalls que passa pels límits de la finca afectant a una gran part de les salines degut a que en el seu moment la Fundació es va negar a què aquest passés per dins de la seva finca. Aquest canvi provocaria que el camí passés tan sols durant uns metres pel mig de les salines mitjançant un pas ja existent. terreny de la finca i tan sols travessés per un punt les salines per a reduir-ne l'impacte.

2. Entrevistes a entitats públiques i privades

2.1.Entrevistes escoles de Menorca

2.1.1.CP Pere Casanova

Nom	Ana Moll	**Hora d'inici**	17:00h
Ocupació	Professora	**Hora final**	17:30h
Lloc de l'entrevista	Escola Pere Casanoves	**Durada**	30 min
Entrevistadors	Marc, Pere, Ferran		

I. Aspectes generals

1. L'escola és de primària o secundària?
   Infantil i primària

2. És pública o privada?
   Pública

3. Quants alumnes tenen?
   475

4. Quantes persones conformen l'equip de professorat?
   36

II. Educació

1. Quina oferta formativa en matèria d'educació ambiental té l'escola?

Fa un parell d'anys ens vam adherir al programa de centres mediambientals i vam fer tota una sèrie de tasques de treball cotidià, per exemple, van revisar ses aixetes, vam fer molta feina a nivell d'embolcalls d'entrepà (hem erradicat pràcticament el paper d'alumini), contenidors de reciclatge a les aules, safates de paper en brut per reutilitzar, també tenim un hortet petit i una compostadora però ens costa molt engegar-lo perquè tenim pocs recursos i es difícil anar-hi amb 50 o 60 nens, hem d'aprofitar les classes de desdoblament i no sempre es prioritza anar a l'hort en aquestes classes perquè el currículum escolar també empeny.

També fem activitats que ens proposa el fons menorquí de cooperació relacionades, vam fer alimentació sostenible fa uns anys.

2. Tenen una àrea o departament que s'encarregui dels temes de medi ambient?

Abans teníem la figura de coordinadora mediambiental que es va transformar en la coordinadora de l'hort. A banda tenim una persona de més de 50 anys que fa de voluntària i una coordinadora de sensibilització

3. Quins són els temes de Medi Ambient i sostenibilitat que més potencia l'escola?

Temes de reciclatge i reutilització.

4. Tenen projectes específics per potenciar aquests temes?

Contenidors de separadors de residus, promoure l'ús d'embolcalls reutilitzables per als entrepans.

III. Sortides de camp

1. Quantes sortides de camp solen tenir els seus alumnes de mitjana per curs?

2 – 3

2. Quin departament s'encarrega d'organitzar aquestes sortides?

Normalment cada cicle decideix les sortides que vol realitzar, es parla amb coordinació i s'aprova.

3. Sobre quines temàtiques solen ser les sortides?

Bàsicament de Medi Ambient. També fem alguna relacionada amb serveis públics i algunes relacionades amb prehistòria, principalment visites a poblats talaiòtics.

4. Quins són els costos de l'escola per realitzar aquestes visites?

Gairebé totes son gratis, l'únic cost per a nosaltres es el transport o l'allotjament en cas de que ens quedem a dormir. Cada cicle te programada unes convivències d' una nit.

IV. Medi Ambient

1. Heu realitzat mai sortides relacionades amb el medi ambient? Com les valoreu?

Si

2. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb el Medi Ambient realitzen?

En totes les edats en fem per igual, aproximadament.

3. Heu programat mai sortides al parc natural de s'Albufera des Grau ?

Si, moltes vegades que tenen molta oferta.

1. En cas afirmatiu, què heu visitat i què és allò que valoreu millor de la visita?

La platja, per tractar el tema de la contaminació a les platges, observació dels animals del bosc.

4. Heu visitat el parc eòlic Milà ?

No.

5. Tenen convenis amb algun tipus d'entitat per visitar espais naturals?

Sempre que anem al Parc natural de S' albufera des Grau ens acompanya un equip del parc.

6. Heu realitzat sortides relacionades amb l'agricultura o la ramaderia?

Si,

V. Energies renovables

1. Heu realitzar sortides relacionades amb les energies renovables?

Hem anat a veure finques particulars que tenen plaques solars o aerogeneradors. Però no hem visitat cap lloc específic de generació d'energia.

2. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb energies renovables realitzen?

Últims cicles de primària.

3. Estaríeu interessats en potenciar aquest sector?

Si

VI. Altres preguntes

1. Com trobeu els llocs on feu sortides ?

   Hi ha oferta que ens venen de fora, per exemple, el programa obrint portes i sinó nosaltres mateixos contactem i normalment no hi ha problema. També s'ofereixen coses des del consell insular. També tenim algunes visites que ens ofereix el GOB, com al visita a un centre de recuperació d'animals. També hem fet sortides per visitar algun tram del camí de cavalls.

2. Com valores en general l' oferta de sortides ?

   Jo crec que hi ha molta oferta. De fet moltes vegades ens hem de deixar coses. Aquí a prop hi ha el centre d'aprenentatge des Pinaret. També hi ha un altre camp d'aprenentatge que es el de es Cavalleria. El camp d'aprenentatge des Pinaret té moltes activitats, des de infantil fins a 3er de primària. També hi tenen una casa de colònies per a quedar-s'hi a dormir. Tenien molta activitat relacionada amb la geologia de la illa i contacte amb animals.

3. Alguna activitat que trobeu a faltar ?

   En principi es molt complert.

2.1.2.Col·legi Salesià Sant Francesc de Sales

Nom	Magda Pons	**Hora d'inici**	11:30h
Ocupació	Professora de biologia de ESO	**Hora final**	12:00h
Lloc de l'entrevista	Salesians St. Francesc de Sales	**Durada**	30 min.
Entrevistadors	Marc, Ferran, Pere		

I. Aspectes generals

1. L'escola és de primària o secundària?
   ESO i primària

2. És pública o privada?
   Concertada

3. Quants alumnes tenen?
   469

4. Quantes persones conformen l'equip de professorat?
   40 aproximadament

II. Educació

1. Quina oferta formativa en matèria d'educació ambiental té l'escola?
   Nosaltres rebem una programació anual d'ofertes del Consell insular sobre tots els temes i escollim les que creiem més interessant. Abans també rebíem ofertes des de l'ajuntament de Ciutadella. També fem sortides per iniciativa dels professors de biologia.

2. Tenen una àrea o departament que s'encarregui dels temes de medi ambient?
   Si, tenim un departament de medi ambient format pels professors de biologia.

III. Sortides de camp

1. Quantes sortides de camp solen tenir els seus alumnes de mitjana per curs?
   Una o dues relacionades amb el Medi Ambient.

2. Quin departament s'encarrega d'organitzar aquestes sortides?
   Les de Medi Ambient normalment les organitza el departament de Biologia.

3. Sobre quines temàtiques solen ser les sortides?
   Els temes solen estar relacionats amb la biosfera, plantes, ecosistemes i PEIN's.

4. Quins són els costos de l'escola per realitzar aquestes visites?
   Només el transport, però ja suposa un preu elevat per la pactació de preus que han establert les dues companyies d'autocars de la illa.

IV. Medi Ambient

1. Heu realitzat mai sortides relacionades amb el medi ambient? Com les valoreu?
   Si. Positivament

2. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb el Medi Ambient realitzen?
   Segurament a primària, ja que a més son els únics cursos que fan sortides amb pernoctació. Les pernoctacions es solen fer en cases rurals que només ofereixen servei de pernoctació.

3. Heu programat mai sortides al parc natural de s'Albufera des Grau ?
   Si
   i. En cas afirmatiu, què heu visitat i què és allò que valoreu millor de la visita?
      Hem fet sortides per a visitar els diferents ecosistemes del parc

4. Heu visitat el parc eòlic Milà ?
   No

5. Tenen convenis amb algun tipus d'entitat per visitar espais naturals?
   No

6. Quines activitats/infraestructures relacionades amb el Medi ambient potenciaria per a que les escoles les visitessin?
   Potser trobem a faltar alguna activitat formativa per a nivells més elevats com a 4t d'E.S.O. Un tema interessant per exemple seria una activitat d'anàlisi d'aigües.

7. Heu realitzat sortides relacionades amb l'agricultura o la ramaderia?
   Si, per tractar temes de productes de proximitat.

8. Estaríeu interessats en realitzar-ne?
   Si

V. Energies renovables

1. Heu realitzar sortides relacionades amb les energies renovables?
   No, ja que per temes de seguretat es difícil que lesesocles puguin visitar centres de producció energètica.

2. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb energies renovables realitzen?
   En general tots els cursos toquen alguna cosa de renovables,però a nivells diferents, no es el mateix per a un alumne de 4t d' ESO que per a un de primària.

3. Estaríeu interessats en potenciar aquest sector?
   Si ja que es un tema que es toca molt en el currículum escolar. Estaria bé un lloc que disposés de producció d'energies renovables, encara que no fos a gran escala, per a poder explicar-ne el funcionament.

VII. Altres preguntes

1. Com valores en general l' oferta de sortides ?

Tenim molta oferta, l' 'únic problema es el preu caríssim del transport. El que també ens agradaria es un centre que reuní tot de temàtiques relacionades am el Medi Ambient com energies, biodiversitat, ecosistemes ...

2.1.3.I.E.S. M. Àngels Cardona

Nom	Manel Mascaró	**Hora d'inici**	16:00h
Ocupació	Professor de ciències socials	**Hora final**	16:43h
Lloc de l'entrevista	Escola Mª Àngels Cardona	**Durada**	43 min.
Entrevistadors	Ferran, Marc i Pere		

I. Aspectes generals

1. L'escola és de primària o secundària?
   Secundària, batxillerat i FP

2. És pública o privada?
   Pública

3. Quants alumnes tenen?
   980, la major part de ESO i batxillerat

4. Quantes persones conformen l'equip de professorat?
   97 professors

II. Educació

1. Quina oferta formativa en matèria d'educació ambiental té l'escola?
   Tenim una comissió de medi ambient que s'encarrega de dur a terme iniciatives per a tots els cursos, com reducció de residus o pràctiques per a ser més sostenibles.

2. Tenen una àrea o departament que s'encarregui dels temes de medi ambient?
   Si, tenim una comissió de Medi Ambient

3. Quins són els temes de Medi Ambient i sostenibilitat que més potencia l'escola?
   El que potenciem més es tot el relacionat amb residus. D' energies en fem més aviat poc

4. Tenen projectes específics per potenciar aquests temes?
   El tema de residus es toca sobretot a l'aula, amb recollida selectiva.

III. Sortides de camp

1. Quantes sortides de camp solen tenir els seus alumnes de mitjana per curs?
   Moltes

2. Quin departament s'encarrega d'organitzar aquestes sortides?
   En funció del tipus de sortida ho organitza un departament o un altre.

3. Sobre quines temàtiques solen ser les sortides?
   Tenim temàtiques molt variades com prehistòria, medi ambient, professions i moltes sortides sobre economia.

4. Quins són els costos de l'escola per realitzar aquestes visites?
   Les activitats sempre són gratuïtes, l' únic cost que tenim es el transport que ens suposa un condicionant per a fer més sortides. Per a solucionar-ho procurem buscar activitats properes o fer sortides en transport públic o bicicleta.

IV. Medi Ambient

1. Heu realitzat mai sortides relacionades amb el medi ambient? Com les valoreu?
   Si, positivament.

2. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb el Medi Ambient realitzen?
   Primària.

3. Heu programat mai sortides al parc natural de s'Albufera des Grau ?
   Si
   1. En cas afirmatiu, què heu visitat i què és allò que valoreu millor de la visita?
      Intentem anar-hi com a mínim una vegada a l'any i fem visites guiades amb la gent del parc.

4. Heu visitat el parc eòlic Milà ?
   No.

5. Tenen convenis amb algun tipus d'entitat per visitar espais naturals?
   No.

6. Quines activitats/infraestructures relacionades amb el Medi ambient potenciaria per a que les escoles les visitessin?
   Més coses d'agricultura i ramaderia.

7. Heu realitzat sortides relacionades amb l'agricultura o la ramaderia?
   L'agricultura i la ramaderia l' hem treballat poc (sobretot a nivell pràctic) tot i que crec que es un tema molt interessant conèixer el que representa per a la illa i conèixer nous models de ramaderia ecològica que estan sorgint. Aquí a Menorca estan començant a sorgir explotacions de ramaderia ecològica com el Genderet o EcoCarn que es una botiga de Ciutadella que ven carn d'origen 100% ecològic.

8. Estaríeu interessats en realitzar-ne?
   Sí.

V. Energies renovables

1. Heu realitzar sortides relacionades amb les energies renovables?
   No n' hem realitzat moltes ja qui hi ha poca oferta. La majoria de sortides relacionades amb energies van destinades als alumnes de tercer d' ESO social i tecnològic. Alguns alumnes han visitat el parc solar de St. Salomé.

2. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb energies renovables realitzen?
   La majoria de sortides relacionades amb energies van destinades als alumnes de tercer d' ESO social i tecnològic i als alumnes de FP de mecànica industrial.

3. Estaríeu interessats en potenciar aquest sector?
   Si, ens interessaria poder visitar una instal·lació a petita escala on els alumnes poguessin rebre algun tipus d'explicació sobre que són i com funcionen les energies renovables.

2.1.4.IES Pasqual Calbó i Caldés.

Nom	Josep Xabuch Fortuny	**Hora d'inici**	11:00h
Ocupació	Professor del cicle de FP d'activitats agràries i cordinador ambiental del centre	**Hora final**	11:30h
Lloc de l'entrevista	I.E.S. Pasqual Colmo	**Durada**	30'
Entrevistadors	Vladanka i Ferran		

I. Aspectes generals

1. L'escola és de primària o secundària?
   Tenim ESO, batxillerat i FP bàsica i de grau superior.

2. És pública o privada?
   Pública.

3. Quants alumnes tenen?
   600 alumnes.

4. Quantes persones conformen l'equip de professorat?
   80 professors.

II. Educació

1. Quina oferta formativa en matèria d'educació ambiental té l'escola?
   No tenim cap assignatura en concret que sigui d'educació ambiental ambiental però tenim un projecte ambiental de centre que té per objectius sensibilitzar als alumnes, afavorir la mobilitat en bicicleta i tota una sèria d'activitats puntuals que anem pensant i activitats més constants.

2. Tenen una àrea o departament que s'encarregui dels temes de medi ambient?
   Tenen una comissió de medi ambient que s'encarrega del temes de sensibilització. A nivell d'escola.

3. Quins són els temes de Medi Ambient i sostenibilitat que més potencia l'escola?

Temes de reciclatge, reducció del consum i mobilitat sostenible.

4. Tenen projectes específics per potenciar aquests temes?

   Tenim un projecte de recollida selectiva de residus del centre que inclou la pesada setmanal de tots els residus que es generen per classe per conscienciar sobre la necessitat de reduir-ne la producció. Al final de l'any es fa un recompte de la quantitat de residus generats.

   Com a cosa puntual aquest any hem celebrat el dia mundial de l'aigua (22 i 23 de març), l'any passat vam celebrar el dia mundial de la reforestació i vam fer una plantació d'arbres.

   També tenim un taller de bicicletes per afavorir la mobilitat sostenible (tant per venir a l'escola com per a realitzar sortides) i a més ho podem compaginar amb els estudiants del grau de FP de mecànica. A banda del taller, també lloguem les bicicletes (a un preu simbòlic) als alumnes del centre.

   També tenim un projecte de reutilització de llibres escolars que té bastant d' èxit ja que suposa un estalvi important per a les famílies.

III. Sortides de camp

1. Quantes sortides de camp solen tenir els seus alumnes de mitjana per curs?

   Moltes, per exemple, el departament d' agrària en deu realitzar unes 5 o 6 per any. D'aquestes 5 o 6 n' hi ha unes 3 o 4 que tenen un caràcter més pedagògic. També fem sortides a altres centres escolars on els alumnes de FP ajuden a fer horts escolars per als alumnes de primària de l'escola que visiten.

2. Quin departament s'encarrega d'organitzar aquestes sortides?

   Algunes s'organitzen des de la comissió ambiental però els tutors també poden proposar temes i decidir sortides.

3. Sobre quines temàtiques solen ser les sortides?

   Estan relacionades amb projectes ambientals, recollida de residus, visita a depuradores, granges de llet ...

4. Quins són els costos de l'escola per realitzar aquestes visites?

   En tema costos, el transport es un problema a la hora de realitzar sortides, tot i que nosaltres intentem que totes les sortides siguin a prop de l'escola o que el transport es pugui fer en transport públic o en bicicleta. Les activitats no solen tenir cap tipus de cost.

IV. Medi Ambient

1. Heu realitzat mai sortides relacionades amb el medi ambient? Com les valoreu?
   Si, positivament.

2. Heu programat mai sortides al parc natural de s'Albufera des Grau ?
   Si
   i. En cas afirmatiu, què heu visitat i què és allò que valoreu millor de la visita?
      Hem fet sortides amb el personal del parc natural per visitar els ecosistemes, observar plantes autòctones i aus ...

3. Heu visitat el parc eòlic Milà ?
   Tenim alguns alumnes que si que l'han visitat.

4. Tenen convenis amb algun tipus d'entitat per visitar espais naturals?
   No.

5. Heu realitzat sortides relacionades amb l'agricultura o la ramaderia?
   Als alumnes del grau de jardineria que tenen sensibilitat ambiental els duem a fer pràctiques a empreses hortícoles i ramaderes ecològiques.

6. Estaríeu interessats en realitzar-ne?
   Si

V. Energies renovables

1. Heu realitzar sortides relacionades amb les energies renovables?
   Els alumnes del grau d'electricitat fan algunes coses aquí a l'escola ja que tenim una instal·lació de fotovoltaiques.
   Tot i que de renovables hi ha poca cosa aquí a Menorca.

2. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb energies renovables realitzen?
   En els graus de FP, sobretot electricitat.
3. Estaríeu interessats en potenciar aquest sector?
   Si perquè no hi ha massa cosa.

VI. Altres Preguntes

1. Com valores en general la oferta de sortides?

   Aquí a Menorca hi ha varies cases de colònies però el que realment fa falta es que els alumnes puguin anar a una casa 4 o 5 dies per visitar indrets pròxims i fer algunes excursions però que a més hi haguessin activitats amb ganxo per als alumnes, com kayak, tirolina, activitats d'aventura .... Mongofra seria ideal per alguna cosa així

2.1.5.CEIP Tramuntana

Nom	Gemma	**Hora d'inici**	8.46h
Ocupació	Directora	**Hora final**	9.20h
Lloc de l'entrevista	CEIP Tramuntana	**Durada**	34 minuts
Entrevistadors	Pere i Miquel		

I. Aspectes generals

1. L'escola és de primària o secundària?
   Primària i infantil.

2. És pública o privada?
   Pública.

3. Quants alumnes tenen?
   62 alumnes

4. Quantes persones conformen l'equip de professorat?
   8, alguns són itinerants, venen uns dies a fer feines específiques.

II. Educació

1. Quina oferta formativa en matèria d'educació ambiental té l'escola? Cada any hi ha un projecte plantejat pel claustre de professors. Enguany treballem ara mateix en Parcs Naturals de les illes Balears.

2. Tenen una àrea o departament que s'encarregui dels temes de medi ambient?
   Tenim una coordinadora de medi ambient que dirigeix, dinamitza i supervisa.

3. Quins són els temes de Medi Ambient i sostenibilitat que més potencia l'escola? Tenen projectes específics per potenciar aquests temes?
   L'any passat per exemple vam tractar el tema de la reutilització de productes, vam invitar sabaters.. Vam fer un mercat de segona mà.

III. Sortides de camp

1. Quantes sortides de camp solen tenir els seus alumnes de mitjana per curs?
   Fem forces sortides com a activitats complementaries a les classes de teoria. Normalment estan relacionades amb projectes que planifiquem al principi del curs.

2. Sobre quines temàtiques solen ser les sortides?
   Parc de s'Albufera des Grau, l'Albufera de Mongofra, sortida pel mercat de Maó, recollida de residus de les platges.
   .
3. Quins són els costos de l'escola per realitzar aquestes visites?
   Tenim problemes de costos pel que fa al transport, que és molt car. A Mongofra no s'hi pot accedir amb autocar i les vegades que l'hem visitat els pares els portaven directament allà degut a la proximitat de l'escola.

IV. Medi Ambient

1. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb el Medi Ambient realitzen?
   Fem sortides de totes les edats.

2. Heu programat mai sortides al parc natural de s'Albufera des Grau ?
   a. En cas afirmatiu, què heu visitat i què és allò que valoreu millor de la visita?

   Les activitats són diferenciades pe grups d'edat.. Per exemple els petits es miren les diferents tipus de sorra, recullen matèria dels boscos (pinyes..), observen aus aquàtiques.. I nosaltres fem la feina educativa.

3. Heu visitat el parc eòlic Milà ?
   Fa 2-3 anys el vam visitar.

4. Tenen convenis amb algun tipus d'entitat per visitar espais naturals?
   Algunes entitats ofereixen activitats però el conveni és amb el consell insular i amb l'ajuntament de Maó.

5. Heu realitzat sortides relacionades amb l'agricultura o la ramaderia?
   Alguna vegada hem anat a veure com fan llet, formatge, etc.

V. Energies renovables

1. Heu realitzar sortides relacionades amb les energies renovables?
   Hem d'esperar 3-4 anys perquè els nois no repeteixin(fan coses en grups). Fem invents i experiments amb energies renovables.

2. Quines són les franges d'edat que més sortides relacionades amb energies renovables realitzen?
   Cada curs feia un tipus d'energia i al final s'exposava.

3. Problemes i suggeriments per a potenciar Mongofra com a atractiu educatiu?
   Cap problema per nosaltres. L'únic és l'accessibilitat, a vegades si volem veure l'entorn natural anem directament al Parc Natural.

2.2.Entrevista al GOB

Nom	Núria	**Hora d'inici**	18:00h
Ocupació	Responsable dels projectes de custodia agrària	**Hora final**	19:05h
Lloc de l'entrevista	Punt d'informació del GOB	**Durada**	1'05 minuts
Entrevistadors	Vladanka i Miguel		

I. Preguntes d'aspecte general

1. En quins camps treballa el GOB a Menorca?

   El GOB (Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa) és una associació ecologista sense ànim de lucre que treballa a les Illes Balears des de l'any 1973. La secció insular de Menorca es va crear el 1977 i actualment té més de 1.200 socis.

   El seu objectiu bàsic és ajudar a assolir una economia realment sostenible, el que implica necessàriament fer compatibles les activitats humanes amb els valors ambientals.

   Les temàtiques que treballen són:

   - POLÍTICA AMBIENTAL: incideix en l'ús que es fa del territori i els recursos naturals, analitza les conseqüències de les activitats humanes i promou alternatives orientades a la sostenibilitat.
   - BIODIVERSITAT: s'orienta cap al coneixement i la conservació de la fauna i flora silvestres, prioritza les actuacions de preservació i intenta cobrir espais desatesos per altres agents públics o privats.
   - EDUCACIÓ AMBIENTAL: dissenya i ofereix iniciatives de formació per a públics diversos en una aposta per la conscienciació social a favor del medi ambient.
   - CUSTÒDIA DEL TERRITORI: la filosofia de la custodia del territori intenta implicar la iniciativa privada voluntària en la conservació del medi ambient.

2. Quins projectes teniu engegats en l'actualitat?

   Actualment el GOB té diferents projectes que tiren endavant, com el de Custòdia agrària (gestió del 80% del territori de Menorca), Es Viver de planta

autòctona, de recuperació de fauna terrestre, d'aigua, territori i costa, d'energia, de Mobilitat i de treball en xarxa.

3. Amb qui dueu a terme les vostres accions? (en conjunció amb altres entitats/institucions, de la mà de l'administració...).
   El GOB la part de política territorial l'assumeixen socis, la resta de projectes com Es Viver és viable ja que encaixa amb diferents projectes del GOB.
   L'educació ambiental, és treballa amb ajudes i sense, molt ajuntaments aporten subvencions.
   El projecte de custodia agrària depèn de convocatòries. També col·laborem amb El Ministeri i diferents programes, com convenis o convocatòries a nivell estatal o nivell Europeu o amb el Consell Insular.

4. Quines de les vostres reivindicacions o actuacions de treball han tingut èxit i han aconseguit un canvi positiu?
   El projecte de custodia agrària ha sigut pionera en l'àmbit estatal. Se'n desenvolupen molts de projectes però ha vegades per falta de finançament no poden realitzar, com és el cas de la custodia pesquera que pretenia treballar amb els pescadors, és va poder fer la teoria però no la pràctica, això passa quan estàs lligat a convocatòries.

5. Quina és la vostra posició respecte les polítiques de medi ambient i turisme de les administracions? En què es pot millorar i en què s'ha fet una bona feina?
   En temes de medi ambient creiem que no es fa tot el possible per protegir el medi ambient, ja que és molt d'esforç i s'ha d'invertir molt. En temes de turisme, falta debat participatiu amb la societat amb quin model de turisme vol Menorca, des de l'entitat vol un model dedicat amb un model d'agroturisme o turisme de natura, ja que Menorca té un potencial molt gran, també s'hauria de descentralitzar el turisme, que en temporada baixa molts dels hotels i restaurants tanquen i això no és sostenible. Sobretot volem un turisme de senderisme , d'ornitologia o lligats a la natura.
   Creiem que s'han reduït molt les convocatòries per finançar projectes, degut això molts projectes queden coixos i no es poden acabar de realitzar.

6. GOB té algunes propostes pel que fa a l'àmbit del Parc Natural de s'Albufera des Grau, el camí de Cavalls i el turisme rural?

No hi treballem. Però estem dins del consell infractor on ens reunim per fer el seguiment de com s'està gestionant el parc i de les actuacions que es fan.

II. Educació ambiental

7. Hem vist que feu educació ambiental a les escoles. Sempre sou vosaltres qui us desplaceu als centres o també feu educació sobre el terreny acompanyant als centres?

   Realitzem activitats molt diverses, cada any fem uns sèrie d'activitats que a principi de curs donem tota la informació a l'escola. N'hi ha a dins a l'aigua, però moltes fora, com pot ser anar a fer un barranc, activitats a la platja, excursions a Punta Prima. Normalment en les sortides de camp l'ajuntament de Maó paga el bus.

   A l'aula tenim algunes xerrades com poden ser la dels bolets, i més de cara a secundària treballem l'energia i l'aigua. Normalment fem una llibreta de camp on els alumnes poden realitzar exercicis.

8. Quin tipus d'oferta d'activitats teniu?

   Cada curs escolar presentem una sèrie d'activitats i tallers per tal de que els educadors dels centres puguin completar la seva tasca educativa realitzada a les aules. Algunes de les activitats que tenim són: Boletets, Bolets a Menorca, Coneguem el nostre entorn, Hospital d'animals, Anem d'Excursió, Animalets, visita al Parc Rubió i Tudorí, Visitem un Lloc, Anem a la platja, Per no perdre l'energia, el repte de l'aigua a Menorca, Na Mordala, un cranc, Les plantes endèmiques de Menorca.

9. Quines activitats o temes són els que criden més l'atenció dels joves menorquins?

   Les més didàctiques solen agradar més que les xarrades, Una de les que agraden més és Visitam un Lloc, que és una visita a un lloc gestionat amb criteris de sostenibilitat. Agricultura ecològica i ramaderia autòctona. Sobretot pels infants de 3r, 4rt, 4è i 6è de primària.

   Una altra xerrada que és sol·licita molt és la de "Per no perdre l'energia" és una xerrada acompanyada d'una projecció d'imatges per a conèixer la situació energètica de Menorca i comprendre quin vincle té amb el Canvi Climàtic. Sobretot va destinada als alumnes d'ESO, batxillerat cicles formatius i adults.

10. Heu fet algun tipus d'educació ambiental que giri al voltant de les energies renovables?
    Si la de "Per no perdre l'energia", explicada anteriorment, on els seus objectius principals és conèixer d'on prové l'electricitat de les cases i com afecta ai`co al Canvi Climàtic.

11. Creieu que pot funcionar una oferta d'educació ambiental a Mongofra basada en les energies renovables, itineraris per l'entorn natural i l'aprofitament del camí de cavalls?
    L'única dificultat que veiem és la que no passa un autobús, ja que el vial és molt estret i fer un vial més gran complica la posada d'ous de moltes espècies d'aus. Per a infants és molt complicat ja que fins a arribar al punt per fer l'activitat s'ha de caminar força, algunes activitats que em ofert nosaltres han estat amb adults.
    Creiem que Mongofra té molt de potencial, per a dissenyar senders, fer activitats d'ornitologia, amb grups petits, sobretot perquè no sigui un problema per als ocells.

12. Participeu com a educadors ambientals per a entitats o establiments turístics que organitzin activitats de caire ambiental?
    Actualment, em fet algun curs de formació per un hotel urbà, on preteníem formar els treballadors per tal de que poguessin transmetre tot el valor natural als clients. Amb algunes de les finques d'agroturisme hem fet més aliances i em fet de guies d'alguna visita o em pogut potenciar els productes de la nostra agrobotiga.

13. Estaríeu interessats en participar en un projecte nou com el de Mongofra com a educadors ambientals?
    Estaríem encantats, ja que és una finca amb molt de potencial.

III. Energies

14. Com valoreu el sector elèctric a Menorca?
    El 2013 és va aprovar la reforma del sector elèctric el qual suposava un elevadíssim increment del cost energètic, el que afecta a tots els ciutadans i a les petites i mitjanes empreses. Això comporta que moltes establiments de temporada, tot i tenir el negoci tancat i no consumir, se'ls incrementa igualment la factura de la llum degut a que s'ha incrementat el preu de la contractació de

potència. Aquesta llei també impossibilita el desenvolupament de les energies renovables. De forma retroactiva, es suprimeixen les ajudes aprovades alhora que es penalitza la seva producció.

15. Des de l'administració s'aposta per les energies renovables?
    Si que hi hagut algunes ajudes, ara mateix esta oberta una convocatòria per rehantabilitzar els jups.

16. Quines polítiques creus que s'haurien d'aplicar en el camp de l'energia?
    La campanya "Posa't les plaques", és una campanya que explica com funcionen les termosolars que aquestes funcionen per escalfar aigua calenta. Ara només cal que les personen confiïn en que sistemes com aquests són possibles posar-los a casa seva.

IV. Agrobotiga

17. Hem vist que disposeu d'una agrobotiga. Com i per què va sorgir aquest producte? L'Agrobotiga és una iniciativa que pretén posar en contacte aquells consumidors preocupats per la seva alimentació i que cerquen productes de qualitat i amb garanties, amb els propietaris i pagesos que es preocupen pel medi ambient.

18. En l'àmbit dels productes agraris podeu explicar-nos de què es tracta l'acord de Custòdia del Territori?
    Davant una societat que evoluciona molt ràpidament i d'uns problemes que s'han de tractar des de diferents orientacions , pretendre deixar tota la responsabilitat de les solucions en mans de les institucions públiques , és probablement un error . Davant aquesta opció , la filosofia de la Custòdia del Territori pretén recuperar la iniciativa privada i voluntària en la conservació dels valors ambientals.

19. Quines Pràctiques agràries sostenibles segueixen els productes dels pagesos i ramaders que participen en aquesta iniciativa?
    L'acord de Pràctiques Agràries Sostenibles és un acord inicialment voluntari entre dues parts , finca agrària i GOB , en el qual les parts es comprometen a treballar per intentar assolir el màxim d'un llistat de mesures que s'han identificat com a potencialment beneficioses tant per la viabilitat econòmica com per la conservació dels valors naturals.

En total són 38 les mesures identificades, que s'agrupen en 5 grans grups:

- Tipologia de conreu
- Gestió del conreu
- Gestió del ramat
- Gestió dels elements naturals
- Activitats complementàries

20. Què hauria de fer un agricultor o ramader per a ser proveïdor vostre?
S'haurien de fer uns acords voluntaris entre dues parts i parteixen del principi de voler arribar a punts que les beneficiïn . Bàsicament tenim per una banda l'empresari pagès, sigui o no propietari, que treballa i gestiona l'espai i , per l'altra, el GOB, que es dedica a la conservació dels valors naturals.

21. Quin tipus de productes veneu majoritàriament?
Bàsicament és ven llet, formatge, carn de vaca menorquina o xerolesa, bens horta i ous. També venem vi negre i vi negre roure, vi blanc i vi rosat.

22. La gent de Menorca els atrau els productes ecològics i sostenibles o és un camp on hi ha marge de millora?
Cada vegada la societat està mes preocupada del que menja, de la qualitat d'aquests aliments. Això fa que els productors més propers surtin beneficiats. S'ha de tenir en compte que produir ecològicament és molt més carn i que a les finques moltes vegades no els surt rentable.

23. Quin perfil de client és el més habitual?
La gent menorquina valora molt els productes d'aquí i normalment en compra. Encara que el turisme és més qui compra aquests productes per fer regals o endur-se algun record típic de l'illa.

24. Col·laboreu amb algun establiment turístic? (benefici conjunt → el allotjament diu que allí hi ha agrobotiga i la agrobotiga diu que allí hi ha un bon allotjament).
L'agrobotiga ho ven a preu de mercat, els productors els hi rebaixen una mica per poder-la comercialitzar amb el GOB. Per tant, traiem un benefici conjunt. L'agrobotiga ajuda a patrocinar els establiments venent els seus productes.

2.3.Entrevista a 40 ºN

40º Nord es una agencia de viatges especialitzada en oferir la ruta de camí de cavalls, amb diferents variants, en format autoguiat. Els serveis de 40º nord inclouen un seguit de materials (mapes, samarreta, llibre de ruta ...) així com serveis logístics i tècnics (programació i reserva d'allotjaments, transfer als punts d'inici o final, transport d'equipatge entre allotjaments ...)

Hem escollit entrevistar aquesta empresa perquè creiem que serà una bona coneixedora del públic que decideix realitzar el camí de cavalls i perquè la seva experiència ens pot servir per adaptar-nos a les preferències d'un futur públic.

Dades sobre l' entrevista

Nom	Joan	**Hora d'inici**	18:00h
Ocupació	soci fundador de l'empresa	**Hora final**	18:45h
Lloc de l'entrevista	oficina de 40º N	**Durada**	46min
Entrevistadors	Marc Diego, Ferran Ubiñana, Pere Magriña		

I. Sobre la empresa i el camí de cavalls

1. Em podria explicar una mica per sobre els serveis que ofereix 40º Nord ?
   40º N es una agència de viatges que ofereix una ruta per etapes amb pernoctació pel camí de cavalls. Ens vam haver de constituir com agència de viatges ja que la llei hi obliga si s' ofereixen serveis d'allotjament i itineraris turístics.

2. En que consisteix el producte forfait 360º ?
   Es una ruta pel camí de cavalls en que nosaltres ens encarreguem de programar les etapes segons els dies que ens digui el client. A més de servei de transfer des del camí de cavalls fins a l' hotel també oferim serveis d'assistència, descripció dels trams,mapes etc.

3. Com funciona el servei de transfer als punts d'inici i final de l'etapa ?
   Si el client ho demana al final d'una etapa nosaltres els anem a buscar amb el vehicle de l'empresa i els traslladem fins a l'hotel. Al dia següent els tornem una altra vegada al camí de cavalls

4. Quina es la tipologia de clients que demanden els seus serveis ? (famílies, esportistes, gent jove ...)
   Tenim una clientela bastant variada, des de esportistes que fan el camí de cavalls corrent fins a excursionistes (que es el públic majoritari durant aquesta època de l'any). En el nostre cas el principal és l'activitat.

5. El camí de cavalls es apte per a totes les edats ?
   Sí, nosaltres hem tingut clients de 5 mesos fins a 86 anys.

6. Quins són els mesos amb major demanda ?
   Abril- Maig i Setembre- Octubre.

7. Vostès ofereixen 3 modalitats de ruta (360º, 180ºN i 180ºS). Quina d'aquestes 3 modalitats es la més demandada ?
   La més demandada es la de 360º, després la de 180ºN ja que el nord de la illa es troba menys antropitzat i les platges son més naturals i per últim la de 180ºS.

8. Quina de les 3 modalitats anterior recomanaria per a un públic més familiar ?
   Depèn. Si el client ho demana fem rutes de trams no consecutius per poder veure les parts més maques del camí de cavalls. Les famílies acostumes a fer uns 10-15 km al dia.

9. Quants dies acostuma a agafar la gent per fer el camí de cavalls ?
   13 etapes es el màxim, tot i que es molt poc freqüent. El més habitual son uns 8-9 dies.

10. La gent que realitza el camí de cavalls acostuma a pernoctar més de 2 dies seguits en el mateix lloc ?
    Nosaltres el plantegem com a activitat itinerant, es a dir, fer ruta, dormir i seguir. A Menorca no acostumen a venir turistes que s'estiguin dues setmanes fent trams diferents. Si existís un acord amb Mongofra nosaltres ens estalviaríem el transfer de gent de Favàritx, ja que en aquella zona tenim poca oferta d'allotjament. Tot i això els propietaris de mongofra es poden trobar que el model de pernoctació d'una sola nit no els-hi surt a compte. Crec que podria tenir potencial com hotel que oferís activitats més allotjament. Molta de la gent que fa el camí de cavalls es

programa activitats però al final del dia estan tant cansats que no les acaben fent. Al final del dia l'únic que volen es un bon menjar i un bon lloc on dormir.

II. Sobre els allotjaments del camí de cavalls

1. Segons tinc entès vostès ofereixen la possibilitat de reservar allotjament per pernoctar durant la ruta. Com contacten amb aquests allotjaments ?
   Nosaltres busquem els allotjament i reservem. Els clients ens paguen a nosaltres i a final de mes els allotjaments on han dormit els nostres clients ens passen una factura i els hi paguem.

2. Aquests allotjaments a quina distància es troben del camí de cavalls ?
   Depèn de l'etapa i dels allotjaments.

3. En el cas de que es trobin lluny, vostès ofereixen la possibilitat de desplaçar als seus clients fins a l' allotjament ?
   Si.

4. Quina es la tipologia d'aquests allotjaments ? (hotels, allotjaments rurals, càmpings, hostals ...)
   A Menorca existeix un problema amb la distribució dels hotels ja que la majoria de pobles es troben a l'interior de l'illa, ja que antigament la costa era una zona perillosa per l'atac dels pirates, i els nuclis urbans es situaven a l'interior, Es per això que existeixen pocs hotels propers a la costa i al camí de cavalls. La majoria dels allotjaments que reservem nosaltres són hostals dins de pobles, hotels i apartaments.
   Es important que sapigueu que cap dels allotjaments amb els que treballem nosaltres tenen com a clientela exclusiva els senderistes. Es un tipus de client que va molt bé als hotels per omplir buits d'una nit.

5. Quina es la tipologia d'allotjament més demandada per la gent que fa el camí de cavalls ?
   Depèn, hi ha clients que demanden un allotjament amb serveis mínims, altres volen hotels més bons i d'altres volen hotels més exclusius.

6. Quin règim acostumen a oferir els allotjaments ? (mitja pensió, pensió completa, només esmorzar ...)
   Normalment esmorzar i sopar.

7. A banda de l'allotjament, donen a conèixer altres tipus d'empreses als seus clients ? (tendes d'artesania, restaurants, botigues, empreses d'activitats d'aventura ...)
   No ho fem de manera sistemàtica. Tenim contactes amb els quals posem en contacte als clients que volen realitzar algunes activitats. En alguns casos ens emportem una petita comissió de l'empresa. El camí de cavalls ajuda força a dinamitzar el comerç dels pobles.

III. Opinió

1. Quina opinió li ofereix l'actual situació de l' ecoturisme a Menorca ?
   Sobre l'ecoturisme no hi ha hagut una campanya bèstia per promocionar-lo. Anem creixent poc a poc. La majoria dels turistes són nacionals tot i que cada vegada hi ha més estrangers. Una bona mesura per augmentar el nombre d'estrangers seria augmentar el contacte amb agències de viatge estrangeres.

2. L' ecoturisme esta creixent i des de el nostre punt de vista tant de bo s'aposti per això ja que nosaltres defensem la conservació del medi i aquest model de turisme el defensa i el respecta.
   Una bona mesura a adoptar per promocionar el camí de cavalls seria crear una tarifa adaptada a les èpoques de primavera, tardor i hivern ja que permetria desestacionalitzar el turisme.

3. Creu que Menorca hauria de potenciar més el camí de cavalls com a activitat turística ?
   Nosaltres creiem que s'ha de promocionar però s'ha de promocionar bé. el camí de cavalls no es el camí de Santiago, ni volem que ho sigui. Un dels seus principals atractius es que passa per gran nombre d'espais naturals verges, en aquest sentit cal diferenciar-lo del camino de Santiago que passa per pobles. En aquest aspecte l'administració s'ha d'implicar per a fer-ne una bona promoció, ja que ens hem trobat gent que ha arribat a la illa amb bicicletes amb alforges disposats a a fer el camí de cavalls i s'han trobat que molts dels trams són difícilment practicables amb una bicicleta amb alforges. Això es degut a que molts d'aquests turistes van veure promocionat el camí de cavalls per internet com una ruta per fer tranquil·lament amb bicicleta, i no es així.
   Tot i això jo crec que el camí de cavalls encara es força desconegut, fora dels catalans i els vascos, la majoria de nacionals no el coneixen.

4. Creu que hi ha una manca d'infraestructures d'allotjament en el camí de cavalls ?
   No. Un debat que sempre existeix es el risc que suposa promocionar el camí de cavalls i sobresaturar-lo, ja que això podria danyar molts dels espais naturals per on passa i fer-li perdre una part del seu encant.

5. Creu que s'hauria de potenciar una modalitat semblant al camino de Santiago que disposa de gran nombre d'allotjaments ?
   No, de cap manera. De fet molts dels nostres clients ens demanen que no deixem que es converteixi en un camí de Santiago, que es torba molt massificat.

2.4.Entrevista a AGRAME

Nom	Sebastiàn Pons Pozuelo	**Hora d'inici**	10:00h
Ocupació	Secretari	**Hora final**	10:40h
Lloc de l'entrevista	AGRAME	**Durada**	40 minuts
Entrevistadors	Vladanka		

I. Aspectes generals

1. Què és AGRAME?

Associació d'empresaris d'explotacions agràries de Menorca.

2. Per qui està conformat aquesta associació?

AGRAME és una agrupació d'empreses dedicades a promoure un turisme actiu i de qualitat. Normalment són empreses mitjanes i petites, actualment l'associació n'està formada per unes 100 empreses aproximadament.

3. Per què és va formar AGRAME?

Es va crear en abril de 1986 per un important grup d'empresaris, com vincle d'unió per a la defensa dels interessos del sector agrari de Menorca, a més de ser un interlocutor vàlid davant les diferents administracions públiques. Així mateix l'Associació aglutina en l'actualitat a empreses de sectors d'activitats complementàries del sector primari, com és l'agroturisme i turisme rural. Per la qual cosa, també s'incideix en el camp de la promoció turística de Menorca.

4. Quins interessos / objectius té?

Té com a objectius de promoure i defendre els drets i els interessos dels empresaris menorquins i actualment és la organització més representativa de Menorca. En concret té interessos econòmics, i que els empresaris puguin treure la màxima rentabilitat als seus productes.

Donem servei d'assessorament, fiscals i laborals i representem els interessos dels empresaris associats. Els hi donem els canals d'organització i els administrem una pàgina web. També fem d'interlocutors amb alguna empresa que es vulgui posar en contacte amb algun dels nostres socis.

5. Quins projectes o treballs esteu duent a terme?
   No, actualment només assessorem i donem publicitat a les empreses.

II. Ramaderia i agricultura

1. Quina ha estat la tendència de l'agricultura i la ramaderia en els últims anys?

L'agricultura ha tingut, i té encara avui, un pes específic molt important dins el context socioeconòmic i ambiental de l'illa, ja que té una influència molt grossa en gran part del territori i, per tant, juga un paper fonamental en el modelatge d'un paisatge en mosaic.

El nombre d'explotacions actives a Menorca ha disminuït gairebé en 50 des de l'any 1980; tot i així, les dades mostren fluctuacions d'un any a un altre però una tendència general estable en el nombre de finques actives des de l'any 1994. L'any 2007 hi ha unes 450 finques actives que fan declaració de conreus.

Pel que fa al territori ocupat per l'activitat agroramadera, el 2002 hi havia al voltant de 24.000 Ha de conreus de secà, 1.183 de conreus de regadiu, 300 de cultius intensius d'hortalisses i 4.300 Ha de pastures. Això suposa més d'un 37% del territori insular dedicat a conreus, i una mica més d'un 6% a pastures, representant conjuntament un 45% del total, és a dir, gairebé la meitat del territori insular, està dedicat a superfíciesagrícoles i ramaderes.

2. Quins model agrícola predomina a l'illa?

Un 60% dels conreus són dedicats a farratges i un 30% a xivada. Els altres conreus habituals són l'ordi i el blat, blat d'indi i triticale.

   a. Regadiu
   b. Seca
   c. <u>Horta.</u>
   d. Intensiu
      i. Les finques que estan associades a AGRAME quin model segueixen?
         Horta, el 90% va destinada a ramaderia vacuna o de llet. A Menorca hi ha dos tipus de vaques, la vaca Menorquina o la vaca Frisona.

3. Quin model de ramaderia predomina a l'illa?

   Menorca està formada per aproximadament 60.000 caps de bestiar. El 50% és oví, el 37% boví, el 7 caprí i un 4% equí.

   a. Per vendre carn
   b. Per vendre productes làctics
      i. Les finques que estan associades a AGRAME quin model segueixen?

         Pastura natural, per tal de produir llet líquida i formatge. Sobretot tenen la vaca holandesa frisona productora de llet i de règim extensiu.

III. Oferta

1. Quins són els productes majoritaris que ofereixen els associats a AGRAME?

   Els productes generats per l'activitat agrícola ramadera són bàsicament carn i llet (ja sigui en forma de llet o de formatge).

2. Quin és el percentatge de productes que són fets a partir d'agricultura ecològica?

   L'agricultura ecològica va prenent importància poc a poc , amb més de 60 operadors i gairebé 3.500 Ha inscrites al Consell Balear de Producció Agrària Ecològica. Però ara els inscrits a AGRAME són molt pocs. Veiem que es tracta d'un fenomen encara molt petit dins de l'agricultura menorquina però que avança any darrera any.

3. A on van destinats els vostres productes?

   La majoria de productes van destinats a la península. Es comercialitza sobretot amb la marca Central Lechera Asturiana i també amb moltes marques blanques

IV. Demanda

1. Els productes és venen a la illa o fora?

   El formatge i la llet quasi tota s'exporten, ja que durant la temporada baixa la població no la consumeix tota.

   S'emporta a la península i també a molts altres punts d'Europa.

2. Quin producte és el més demandat?

   El formatge, ja que és un producte típic de Menorca i fa que sigui un atractiu turístic. Sobretot el formatge de denominació d'origen Maó – Menorca.

3. Quins són els compradors potencials?
   La cooperativa COINGA, absorbeix el 50% de la producció làctica de Menorca té una part, on s'elabora el formatge i l'altre part col·labora amb la societat Central Lechera Asturiana, en forma de tetrabrics líquids.

   Hi ha una minoria de productors petits. Que es dediquen a produir llet i a elaborar formatges, de forma més artesanal i pel petit comerç.

4. Hi ha moltes finques que tenen el certificat ambiental?
   Quasi ninguna, ja que no surt rentable i molts clients tampoc ho tenen en compte alhora de comprar el producte el certificat ambiental.

5. L'associació valora que tenir un certificat ambiental ajuda a la venta de productes?
   Ara mateix, a Menorca no és molt important.

V. Agrobotigues

1. Els productes van dirigits a agrobotigues pròpies o a altres establiments comercials?
   No. Directament com AGRAME, no. Cada empresa té les seves explotacions i els seus comerciants. Per tant, cada explotació té la seva pròpia agrobotiga o venta directe.

VI. Agroturisme

1. Quins beneficis li genera a una finca d'agroturisme estar associada AGRAME?
   Els beneficis que obtenen directament els lloc agroturístics són: per una banda una revista que es pública anualment amb tots els establiments associats a AGRAME i per altra banda una pàgina web (www.turismerural.net), per donar publicitat als establiments.

   També donem informació per a participar en fires de turisme o en d'altres events.
   AGRAME, majoritàriament dona serveis d'assessoria, fiscal, laboral pagant una quota de soci.

2. Quina a estat la tendència (com a evolucionat) dels últims anys dels establiments agroturistics?

   Actualment hi ha pocs establiments d'agroturisme, fa poc n'hi havia uns 10 o 12 actualment n'hi ha uns 20 a tot Menorca. Fa res s'ha posa't en marxa una nova normativa "la llei agrària de les illes Balears" que fa que sigui difícil legalitzar els establiments agroturístics

3. Que atrau més a les persones de l'agroturisme?

   Atrau la tranquil·litat, l'entorn natural, el contacte amb la natura, la desconnexió amb la vida quotidiana. Agafar els productes de l'horta directament i tenir contacte amb els animals.

4. Que ofereixen els establiments agroturistics associats a AGRAME?

   Ofereixen allotjament, cuina, sales, biblioteques, espais oberts (barbacoa), espai per els nens, piscines...

   La majoria d'establiments agroturístics ofereixen activitats subcontractades com passejades a cavall, cayak, submarinisme, snorquel, senderisme, etc.

2.5.Entrevistes a establiments de turisme rural

2.5.1. Alcaufar Vell

Nom	Jaume	**Hora d'inici**	17:00h
Ocupació	Co-propietari	**Hora final**	17:15h
Lloc de l'entrevista	Alcaufar Vell	**Durada**	15 minuts
Entrevistadors	Miguel i Vladanka		

I. Aspectes generals

1. Quants anys fa que es dediquen al turisme?
   Més de 10 anys
2. Quina és la història de la finca? Sempre ha tingut els mateixos propietaris? A què es dedicaven abans de començar el negoci turístic?
   Sempre ha estat de la família.
3. Quines transformacions van haver de donar-se per adaptar la finca al turisme?
   Moltes transformacions. Es dedicava a agricultura de subsistència però no era rentable. Era la finca emblemàtica de Sant Lluís i durant una època era una finca de caça.
4. Quan obren?
   Només durant la temporada d'estiu
5. Quines són les instal·lacions que conformen la finca?

   - ☐ **Casa**
   - ☐ **Jardí**
   - ☐ **Terrat**
   - ☐ **Piscina exterior**
   - ☐ Piscina interior
   - ☐ **Pàrquing**
   - ☐ **Cuina**
   - ☐ **Habitacions**
   - ☐ **Bugaderia**
   - ☐ **Hort**
   - ☐ **Cafeteria/Bar**
   - ☐ **Sala d'oci**
   - ☐ **Menjador**
6. Quina és la capacitat del hotel**?**
   Més de 20 (52 persones)

7. Com es reparteixen els beneficis econòmics entre les següents parts?
    a. **Allotjament (incloent àpats) al 100%**
    b. Activitats (sense agràries i ramaderes)
    c. Activitats agràries i ramaderes
    d. Agrobotiga
    e. Altres

II. Oferta de serveis i activitats

8. L'oferta del hotel està orientada cap a:
    1. **Parelles**
    2. **Grups**
    3. **Gent gran**
    4. **Esportistes/Senderistes**
9. Quins són els règims d'allotjament que ofereixen?
    a. **Pensió completa**
    b. **Mitja pensió**
10. S'hi ofereixen activitats. En cas afirmatiu, quines?
    Si, subcontractades:
    a. **Activitats esportives**
    b. **Activitats de contacte amb la natura**
11. Aquestes activitats les duen a terme vostés mateixos o posen en contacte als turistes amb les empreses ?
    A través d'intermediaris.
12. D'aquestes quines són les que tenen més èxit?
    Excursions amb guia, activitats nàutiques i submarinisme.

III. Preguntes sobre negoci agrari – ramader

13. Realitzen alguna activitat agrària o ramadera?
    Molt poca
14. Quin tipus de profit en traieu?
    Serveix pel consum del negoci
15. Qui és el responsable?
    Nosaltres mateixos

IV. Preguntes sobre la demanda

16. Quines edats solen tenir els turistes que visiten el seu establiment?

Molta gent gran, però no de la Inserso.

17. Quin és el seu origen?
    a. Espanya
    b. Altres països (sobretot Gran Bretanya)
18. Hi ha diferència entre el turisme estranger i el local?

    Els estrangers fan més turisme actiu
19. Quines activitats demanden a l'illa?

    Senderisme i submarinisme
20. Hi ha algun canvi de tendència en els últims anys?

    Si, augmenten les activitats
21. Quines són les diferències entre els turistes que venen en temporada baixa i els que venen en temporada alta?

    En temporada baixa ens venen senderistes i en temporada alta gent que vol fer activitats marítimes com submarinisme o anar amb vaixell.

V. Energies

22. Compten amb alguna instal·lació d'energies renovables?

    No
23. En cas negatiu, té pensat en un futur instal·lar-ne?

    Si
24. En cas afirmatiu, de quin tipus d'energies estem parlant?

    Solar fotovoltaica

VI. Ecoetiquetes

25. Tenen una Ecoetiqueta o alguna certificació que acrediti la sostenibilitat de la finca?

    No

    A. En cas afirmatiu:
        - Perquè va decidir obtenir-la?
            i. Conscienciació ambiental
            ii. Oportunitat empresarial
            iii. Altres (quins?)
        - Quins avantatges creu que té?
        - Va ser molt complicat obtenir-la? Per què?
            i. Si
            ii. No

B. En cas negatiu

- Perquè no ha decidit obtenir-la?

i. **Nivell d'exigència molt alt**
ii. Falta de temps
iii. Falta d'al·licients
iv. **Falta de capital per a fer les reformes**
v. Altres (quins?)

VII. Turisme educatiu

28. Ha rebut o pensa rebré visites d'escoles/colònies durant el període d'hivern?

    Alguna vegada

VIII. Camí de cavalls

29. És molt gran l'afluència de senderistes?

    Molt

30. En quina època de l'any és major?

    Primavera

    Tardor

31. Quantes nits solen allotjar-se els senderistes ?

    Més de tres (3-4 dies)-

2.5.2. Es Mercadal

Nom	**Esteve**	**Hora d'inici**	**11:00h**
Ocupació	**Direcció, administració**	**Hora final**	**11:35h**
Lloc de l'entrevista	**Es Mercadal**	**Durada**	**35 min.**
Entrevistadors	**Ferran, Marc**		

I. Aspectes generals

1. Quants anys fa que es dediquen al turisme?
   a.5 anys o menys
   b. **de 5 a 10 anys**
   c. Més de 10 anys
2. Quina és la història de la finca? Sempre ha tingut els mateixos propietaris? A què es dedicaven abans de començar el negoci turístic?
   El 2005 el meu pare va comprar la casa, que data del 1889, i la vam reformar per a reconvertir-la com a hotel rural.
3. Quines transformacions van haver de donar-se per adaptar la finca al turisme?
   Interiors, habitacions
4. Quan obren?
   a. Durant tot l'any
   b. **Només durant la temporada d'estiu: Maig-Octubre**
5. Quines són les instal·lacions que conformen la finca?

- ☐ **Casa**
- ☐ Jardí
- ☐ Terrat
- ☐ Piscina exterior
- ☐ Piscina interior
- ☐ Pàrquing
- ☐ Cuina
- ☐ **Habitacions**
- ☐ **Bugaderia**
- ☐ Estables
- ☐ Hort
- ☐ **Cafeteria/Bar**
- ☐ Sala d'oci
- ☐ **Menjador**
- ☐ **Altres: Pati interior**

6. Quina és la capacitat del hotel**?**
    a. 10 o menys
    b. **De 10 a 20 → 12-14 persones**
    c. Més de 20
7. Com es reparteixen els beneficis econòmics entre les següents parts?
    a. **Allotjament (incloent àpats)**
    b. Activitats (sense agràries i ramaderes)
    c. Activitats agràries i ramaderes
    d. Agrobotiga

II. Oferta de serveis i activitats

8. L'oferta del hotel està orientada cap a:
    a. Famílies
    b. **Parelles**
    c. Grups
    d. Persones grans
    e. **Esportistes/Senderistes**
    f. Escoles
    g. Altres
9. Quins són els règims d'allotjament que ofereixen?
    a. Pensió completa
    b. Mitja pensió
    c. Allotjament amb dret a cuina
    d. Només allotjament
    e. **Altres → allotjament amb esmorzar**
10. S'hi ofereixen activitats. En cas afirmatiu, quines?
    a. Activitats esportives → sobretot nàutiques: kayak, passeig amb veler
    b. Activitats de contacte amb la natura
    c. Activitats culturals
    d. Barreja de les anteriors
11. Aquestes activitats les duen a terme vostés mateixos o posen en contacte als turistes amb les empreses ?

    Altres, nosaltres nomes posem en contacte i ens emportem una petita comissió.
12. D'aquestes quines són les que tenen més èxit?

    Windsurf i activitats nàutiques

III. Preguntes sobre negoci agrari – ramader

13. Realitzen alguna activitat agrària o ramadera? **No**

IV. Preguntes sobre la demanda

14. Quines edats solen tenir els turistes que visiten el seu establiment? 30 - 70
15. Quin és el seu origen?
    a. Menorca →**molt pocs**
    b. Espanya →**principalment**
    c. Altres països (quins majoritàriament) →**anglesos i italians**
16. Hi ha diferència entre el turisme estranger i el local?
    Els anglesos son més formals
17. Hi ha algun canvi de tendència en els últims anys?
    Lleuger increment del turisme nacional aquest últim any

V. Energies

18. Compten amb alguna instal·lació d'energies renovables?
    a. Si
    b. **No → elevat cost**
19. En cas negatiu, té pensat en un futur instal·lar-ne?
    a. Si
    b. **No**

VI. Ecoetiquetes

20. Tenen una Ecoetiqueta o alguna certificació que acrediti la sostenibilitat de la finca? **No**
    a. En cas negatiu
        - Perquè no ha decidit obtenir-la?
            i. Nivell d'exigència molt alt
            ii. Falta de temps
            iii. Falta d'al·licients
            iv. Falta de capital per a fer les reformes
            v. Altres (quins?)

VII. Turisme educatiu:

21. Ha rebut o pensa rebré visites d'escoles/colònies durant el període d'hivern?
    a. Si
    b. No, però m'agradaria atreure aquest públic
    c. No

VIII. Camí de cavalls

22. Proposen alguna activitat relacionada amb el camí de cavalls?
    Posen en contacte als clients amb empreses de passeig a cavall o lloguer de bicicletes
23. És molt gran l'afluència de senderistes?
    d. Molt
    e. Bastant
    f. Regular
    g. Poc
24. En quina època de l'any és major?
    h. Hivern
    i. Primavera
    j. Estiu
    k. Tardor
25. Creu que és possible conciliar el turisme familiar i el senderista?
26. Quantes nits solen allotjar-se els senderistes ?
    l. Una
    m. Dues
    n. Més de tres
    o. En temporada alta lo normal son 7 dies d'allotjament. En temporada baixa són 4 o 5 dies

Valoració de l'estat actual del turisme rural a la illa: el sector presenta una bona perspectiva de negoci però falten vols directes des de l'estranger i hi ha molta estacionalitat, les temporades son molt curtes. Si hi haguessin més vols durant l' hivern es podria trencar una mica aquesta estacionalitat.

2.5.3. Morvedra Nou

Nom	**Victoria Bendita**	**Hora d'inici**	
Ocupació	**Directora de l'hotel**	**Hora final**	
Lloc de l'entrevista	**Morvedrà Nou**	**Durada**	**20 min.**
Entrevistadors	**Marc, Ferran, Pere**		

I. Aspectes generals

1. Quants anys fa que es dediquen al turisme?
   a.5 anys o menys
   b. de 5 a 10 anys
   c.Més de 10 anys
2. Quina és la història de la finca? Sempre ha tingut els mateixos propietaris? A què es dedicaven abans de començar el negoci turístic?
   Això era una antiga casa de camp que es llogava els estius. Es sembrava i s'hi realitzava activitat ramadera. Sempre ha tingut els mateixos propietaris.
3. Quines transformacions van haver de donar-se per adaptar la finca al turisme?
   Moltes, s'ha hagut d'adequar tot.
4. Quan obren?
   a. Durant tot l'any
   b. **Només durant la temporada d'estiu**
5. Quines són les instal·lacions que conformen la finca?

- ☐ **Casa**
- ☐ **Jardí**
- ☐ Terrat
- ☐ **Piscina exterior**
- ☐ Piscina interior
- ☐ **Pàrquing**
- ☐ **Cuina**
- ☐ **Habitacions**
- ☐ **Bugaderia**
- ☐ **Estables**
- ☐ Hort
- ☐ **Cafeteria/Bar**
- ☐ Sala d'oci
- ☐ **Menjador**

6. Quina és la capacitat del hotel**?**
    a. 10 o menys
    b. De 10 a 20
    c. **Més de 20**
7. Com es reparteixen els beneficis econòmics entre les següents parts?
    a. **Allotjament (incloent àpats)**
    b. Activitats (sense agràries i ramaderes)
    c. Activitats agràries i ramaderes
    d. Agrobotiga
    e. Altres

II. Oferta de serveis i activitats

8. L'oferta del hotel està orientada cap a:
    a. Famílies
    b. **Parelles**
    c. Grups
    d. Persones grans
    e. Esportistes/Senderistes
    f. Escoles
    g. Altres
9. Quins són els règims d'allotjament que ofereixen?
    a. Pensió completa
    b. **Mitja pensió**
    c. Allotjament amb dret a cuina
    d. Només allotjament
    e. Altres
10. S'hi ofereixen activitats. En cas afirmatiu, quines?
    a. Activitats esportives →**passeig a cavall, bicicleta, senderisme**
    b. Activitats de contacte amb la natura
    c. Activitats culturals
    d. Barreja de les anteriors
    e. Altres (quines?) → Massatges
11. Aquestes activitats les duen a terme vosaltres mateixos o posen en contacte als turistes amb les empreses ? Els **posem en contacte.**

III. Preguntes sobre negoci agrari – ramader:

12. Realitzen alguna activitat agrària o ramadera? **No**
13. Quin tipus de profit en traieu?
    a) En realitzem activitats turístiques
    b) Serveix pel consum del negoci
    c) Venem els productes
        i. A la pròpia botiga
        ii. A altres establiments
    d) Altres (quins?)
14. Qui és el responsable?
    a. Nosaltres mateixos
    b. Una persona contractada per a fer les feines
    c. Altres

IV. Preguntes sobre la demanda

15. Quines edats solen tenir els turistes que visiten el seu establiment?
    a la primavera és un públic de més de 50 anys i a l'estiu es un públic de més de 30.
16. Quin és el seu origen?
    a. Menorca
    b. Espanya → **juliol - Agost**
    c. Altres països (quins majoritàriament) →**resta de l'any**
17. Hi ha diferència entre el turisme estranger i el local? **El turisme estranger es troba molt més conscienciat en temes ambientals que el nacional**
18. Hi ha algun canvi de tendència en els últims anys?
    Ha baixat el mercat espanyol. També hi ha hagut més sendristes per la major promoció que s'ha fet del camí de cavalls

V. Energies

19. Compten amb alguna instal·lació d'energies renovables?
    a. Si
    b. **No**
20. En cas negatiu, té pensat en un futur instal·lar-ne?
    a. **Si**
    b. No
21. En cas afirmatiu, de quin tipus d'energies estem parlant?

a. Solar fotovoltaica
b. **Solar tèrmica**
c. Eòlica
d. Biomassa
e. **Altres –-> recollida aigües fluvials**

22. Per què va decidir instal·lar energies renovables?
    a. Conscienciació ambiental
    b. Beneficis socials que aporta (està ben vist)
    c. Per obtenir un certificat ambiental
    d. **Altres (quins?)**
    Volem fer ampliacions a l'hotel i hi ha una ordenança municipal que obliga a instal.lar renovables en cas de voler fer ampliacions

VI. Ecoetiquetes

23. Tenen una Ecoetiqueta o alguna certificació que acrediti la sostenibilitat de la finca? **No**
    a) En cas negatiu
    - Perquè no ha decidit obtenir-la?
        i. Nivell d'exigència molt alt
        ii. Falta de temps
        iii. Falta d'al·licients
        iv. Falta de capital per a fer les reformes
        v. Altres (quins?) **Hem preferit invertir en altres coses**

VII. Turisme educatiu

24. Ha rebut o pensa rebré visites d'escoles/colònies durant el període d'hivern?
    a. Si
    b. No, però m'agradaria atreure aquest públic
    c. No

25. Té algun desavantatge? **No es pot mesclar amb la clientela de l'hotel**

VIII. Camí de cavalls

26. Proposen alguna activitat relacionada amb el camí de cavalls?

    Donem informacions

27. És molt gran l'afluència de senderistes?

    a. Molt

    b. Bastant

    c. Regular

    d. Poc

28. En quina època de l'any és major?

    a. Hivern

    b. Primavera

    c. Estiu

    d. Tardor

29. Creu que és possible conciliar el turisme familiar i el senderista?

    No pel tipus de model de negoci que tenim nosaltres

30. Quantes nits solen allotjar-se els senderistes ?

    a. Una

    b. Dues

    c. Més de tres

    Pocs senderistes paren per fer només una nit. L'estada normal es de 5 o 7 nits

2.5.4. Son Tretze

Nom	Amadeu Bernadet	**Hora d'inici**	**19:00h**
Ocupació	Propietari de l'establiment	**Hora final**	**19:30h**
Lloc de l'entrevista	Son Tretze	**Durada**	**30 min.**
Entrevistadors	Vladanka i Miquel		

I. Aspectes generals

1. Quants anys fa que es dediquen al turisme?
   Més de 10 anys
2. Quina és la història de la finca? Sempre ha tingut els mateixos propietaris? A què es dedicaven abans de començar el negoci turístic?
   La finca és del 1730 i era una masia anterior a la formació del municipi de Sant Lluís. No va ser fins l'any 2000 que es va adaptar al turisme.
3. Quines transformacions van haver de donar-se per adaptar la finca al turisme?
   Totes les necessàries per adoptar-la a acollir turisme.
4. Quan obren?
   Només durant la temporada d'estiu (de maig a setembre).
5. Quines són les instal·lacions que conformen la finca?

- ☐ **Casa**
- ☐ **Jardí**
- ☐ **Terrat**
- ☐ **Piscina exterior**
- ☐ **Pàrquing**
- ☐ **Cuina**
- ☐ **Habitacions**
- ☐ **Bugaderia**
- ☐ **Sala d'oci**
- ☐ **Menjador**

6. Quina és la capacitat del hotel**?**
   De 10 a 20 (16 persones)
7. Com es reparteixen els beneficis econòmics entre les següents parts?
   a. **Allotjament (incloent àpats) el 100%**
   b. Activitats (sense agràries i ramaderes)
   c. Activitats agràries i ramaderes
   d. Agrobotiga

II. Oferta de serveis i activitats

8. L'oferta del hotel està orientada cap a:
   Parelles.
9. Quins són els règims d'allotjament que ofereixen?
   Bed and breakfast.
10. S'hi ofereixen activitats. En cas afirmatiu, quines?
    Ofereixen tot tipus d'activitats com a valor afegit
11. Aquestes activitats les duen a terme vostés mateixos o posen en contacte als turistes amb les empreses ?
12. D'aquestes quines són les que tenen més èxit?

III. Preguntes sobre negoci agrari – ramader

13. Realitzen alguna activitat agrària o ramadera?
14. Quin tipus de profit en traieu?
    a. En realitzem activitats turístiques
    b. Serveix pel consum del negoci
    c. Venem els productes
        i. A la pròpia botiga
        ii. A altres establiments
    d. Altres (quins?)
15. Qui és el responsable?
    a. Nosaltres mateixos
    b. Una persona contractada per a fer les feines
    c. Altres

IV. Preguntes sobre la demanda

16. Quines edats solen tenir els turistes que visiten el seu establiment?
17. Quin és el seu origen?
    a. Menorca
    b. Espanya
    c. Altres països (quins majoritàriament)
18. Hi ha diferència entre el turisme estranger i el local?
    Bàsicament que funcionen amb horaris diferents.

V. Energies

19. Compten amb alguna instal·lació d'energies renovables?

    No

20. En cas negatiu, té pensat en un futur instal·lar-ne?

    Si

21. En cas afirmatiu, de quin tipus d'energies estem parlant?

    Solar fotovoltaica

VI. Ecoetiquetes

22. Tenen una Ecoetiqueta o alguna certificació que acrediti la sostenibilitat de la finca? No.
    a. En cas negatiu
        1. Perquè no ha decidit obtenir-la?
            i. Nivell d'exigència molt alt
            ii. Falta de temps
            iii. Falta d'al·licients
            iv. Falta de capital per a fer les reformes
            v. Altres (quins?)

VII. Turisme educatiu

23. Ha rebut o pensa rebré visites d'escoles/colònies durant el període d'hivern?
    d. Si
    e. No, però m'agradaria atreure aquest públic
    f. No

VIII. Camí de cavalls

24. Proposen alguna activitat relacionada amb el camí de cavalls?

    Si

25. És molt gran l'afluència de senderistes?

    Regular (estan molt lluny del camí de cavalls).

26. En quina època de l'any és major?

    Estiu

2.5.5. Binissaid

Nom	**Sebastià**	**Hora d'inici**	**12:00h**
Ocupació	**Propietari-pagès**	**Hora final**	**12:30h**
Lloc de l'entrevista	**Binissaid**	**Durada**	**30 min.**
Entrevistadors	**Ferran, Marc**		

I. Aspectes generals

1. Quants anys fa que es dediquen al turisme?

a.5 anys o menys

b. de 5 a 10 anys

c. Més de 10 anys

1. Quina és la història de la finca? Sempre ha tingut els mateixos propietaris? A què es dedicaven abans de començar el negoci turístic?

Jo i la meva dona erem els pagesos de la finca. Els propietaris la volien vendre i se la vam comprar per adequar-la com agroturisme

2. Quines transformacions van haver de donar-se per adaptar la finca al turisme?

Obres d'adequació i pintar

3. Quan obren?

a. **Durant tot l'any → si tenim a algun client obrim**

b. Només durant la temporada d'estiu

4. Quines són les instal·lacions que conformen la finca?

- ☐ **Casa**
- ☐ Jardí
- ☐ Terrat
- ☐ **Piscina exterior**
- ☐ Piscina interior
- ☐ **Pàrquing**
- ☐ **Cuina**
- ☐ **Habitacions**
- ☐ **Bugaderia**
- ☐ **Estables**
- ☐ **Hort**
- ☐ Cafeteria/Bar
- ☐ Sala d'oci
- ☐ **Menjador**
- ☐ **Altres: Terrassa**

5. Quina és la capacitat del hotel**?**
   a. 10 o menys
   b. **De 10 a 20**
   c. Més de 20
6. Com es reparteixen els beneficis econòmics entre les següents parts?
   a. **Allotjament (incloent àpats) → 70%**
   b. Activitats (sense agràries i ramaderes)
   c. **Activitats agràries i ramaderes → 30%**
   d. Agrobotiga
   e. Altres

II. Oferta de serveis i activitats

7. L'oferta del hotel està orientada cap a:
   a. **Famílies**
   b. **Parelles**
   c. **Grups**
   d. Persones grans
   e. Esportistes/Senderistes
   f. Escoles
   g. Altres
8. Quins són els règims d'allotjament que ofereixen?
   a. Pensió completa
   b. **Mitja pensió → sopar i esmorzar**
   c. Allotjament amb dret a cuina
   d. Només allotjament
   e. Altres
9. S'hi ofereixen activitats. En cas afirmatiu, quines?
   a. **Activitats esportives**
   b. Activitats de contacte amb la natura
   c. Activitats culturals
   d. Barreja de les anteriors
   e. Altres (quines?)
10. Aquestes activitats les duen a terme vostés mateixos o posen en contacte als turistes amb les empreses ?

    Posen en contacte
11. D'aquestes quines són les que tenen més èxit?

    Passeig amb vaixell i altres esportives

III. Preguntes sobre negoci agrari – ramader

12. Realitzen alguna activitat agrària o ramadera? **Si**

13. Quin tipus de profit en traieu?

a. En realitzem activitats turístiques

b. Serveix pel consum del negoci

c. Venem els productes

1. A la pròpia botiga
2. A altres establiments

d. Altres (quins?)

14. Qui és el responsable?

a. **Nosaltres mateixos**

b. Una persona contractada per a fer les feines

c. Altres

IV. Preguntes sobre la demanda

15. Quines edats solen tenir els turistes que visiten el seu establiment?

16. Quin és el seu origen?

a. Menorca

b. Espanya

c. A**ltres països (quins majoritàriament)**

17. Hi ha diferència entre el turisme estranger i el local? **No**

18. Quines activitats demanden a l'illa? **Senderisme i bicicleta**

19. Hi ha algun canvi de tendència en els últims anys?

Nosaltres no hem notat massa la crisi perquè som un negoci petit

V. Energies

20. Compten amb alguna instal·lació d'energies renovables?

a. Si

b. No

21. En cas negatiu, té pensat en un futur instal·lar-ne?

a. Si

b. No

22. En cas afirmatiu, de quin tipus d'energies estem parlant?

a. Solar fotovoltaica

b. Solar tèrmica

c. Eòlica

d. Biomassa

e. Altres

23. En cas de tenir-ne de més d'un tipus, quin pes te cadascuna?

24. Teniu quantificat aproximadament l'estalvi econòmic generat?

25. Per què va decidir instal·lar energies renovables?

a. Conscienciació ambiental
b. Beneficis socials que aporta (està ben vist)
c. Per obtenir un certificat ambiental
d. Altres (quins?)

VI. Ecoetiquetes

26. Tenen una Ecoetiqueta o alguna certificació que acrediti la sostenibilitat de la finca? **No**

a. En cas afirmatiu:

1. Perquè va decidir obtenir-la?
   i. Conscienciació ambiental
   ii. Oportunitat empresarial
   iii. Altres (quins?)
2. Quins avantatges creu que té?
3. Va ser molt complicat obtenir-la? Per què?
   i. Si
   ii. No

b. En cas negatiu

1. Perquè no ha decidit obtenir-la?
   i. Nivell d'exigència molt alt
   ii. Falta de temps
   iii. Falta d'al·licients
   iv. Falta de capital per a fer les reformes
   v. Altres (quins?)

VII. Turisme educatiu

27. Ha rebut o pensa rebré visites d'escoles/colònies durant el període d'hivern?

g. Si → només de dia, sense allotjament

h. No, però m'agradaria atreure aquest públic

i. No

28. Té algun desavantatge?

Es difícil de conciliar amb clientela de l'hotel

VIII. Camí de cavalls

29. Proposen alguna activitat relacionada amb el camí de cavalls?

    Fem servei de transfer gratuït i si ens ho demanen els-hi deixem deixar el cavall a l'estable.

30. És molt gran l'afluència de senderistes?

    a. Molt
    b. Bastant
    c. Regular
    d. Poc

31. En quina època de l'any és major?

    a. Hivern
    b. Primavera
    c. Estiu
    d. Tardor

Valoració del turisme rural: es una opció interessant per a finques poc productives, per a que puguin complementar la seva activitat agrària.

2.5.6. Ca Na Xini

Nom	**Lluís**	**Hora d'inici**	**15:00h**
Ocupació	**Propietari**	**Hora final**	**15:40h**
Lloc de l'entrevista	**Ca na Xini**	**Durada**	**40 minuts**
Entrevistadors	**Marc i Ferran**		

I. Aspectes generals

1. Quants anys fa que es dediquen al turisme?
   - **a.** 5 anys o menys
   - **b. de 5 a 10 anys**
   - **c.** Més de 10 anys
2. Quina és la història de la finca? Sempre ha tingut els mateixos propietaris? A què es dedicaven abans de començar el negoci turístic?
   Antiga explotació agro-ramadera que va ser re aprofitada com a agoturisme. Hi feien formatge i vi. També hi tenien porcs
3. Quines transformacions van haver de donar-se per adaptar la finca al turisme?
   Transformació de tots els interiors, posar la piscina, adequar exteriors, reconversió d'equipaments com la granja de porcs
4. Quan obren?
   - **a.** Durant tot l'any
   - **b.** Només durant la temporada d'estiu

   Vam començar obrint tot l'any. Però ara obrim al març i tanquem cap al setembre. A l' hivern tenim tancat i només obrim si tenim algun grup gran.

5. Quines són les instal·lacions que conformen la finca?

- ☐ **Casa**
- ☐ **Jardí**
- ☐ Terrat
- ☐ **Piscina exterior**
- ☐ **Pàrquing**
- ☐ **Cuina**
- ☐ **Habitacions**
- ☐ Bugaderia
- ☐ Estables
- ☐ **Hort**
- ☐ Cafeteria/Bar
- ☐ Sala d'oci

☐ **Menjador** ☐ **Altres: sala de cates, museu, bodega**

6. Quina és la capacitat del hotel**? (persones)**
   a. 10 o menys
   b. **De 10 a 20 (16 persones)**
   c. Més de 20
7. Com es reparteixen els beneficis econòmics entre les següents parts?
   a. Allotjament (incloent àpats)
   b. Activitats (sense agràries i ramaderes)
   c. Activitats agràries i ramaderes
   d. Agrobotiga
   e. **Altres: allotjament (sense incloure àpats)**

II. Oferta de serveis i activitats

8. L'oferta del hotel està orientada cap a:
   a. Famílies
   b. **Parelles**
   c. Grups grans de persones
   d. Esportistes/Senderistes
   e. Escoles
9. Quins són els règims d'allotjament que ofereixen?
   a. Pensió completa
   b. Mitja pensió
   c. Allotjament amb dret a cuina
   d. **Només allotjament**
   e. Altres
10. S'hi ofereixen activitats. En cas afirmatiu, quines?

    El que més es demanda es tranquil·litat i platges

    a. **Activitats esportives: kayak, senderisme, passeig a cavall**
    b. Activitats de contacte amb la natura
    c. **Activitats culturals: visita del museu, la bodega, cates**
    d. Barreja de les anteriors
    e. Altres (quines?)

       Lloguem alguns espais com a sala de conferències per a empreses.

11. Aquestes activitats les duen a terme vostès mateixos o posen en contacte als turistes amb les empreses ?

    Posen en contacte

III. Preguntes sobre negoci agrari – ramader

12. Realitzen alguna activitat agrària o ramadera?

    Si, agrària. Vinya i oliveres

13. Quin tipus de profit en traieu?
    a. En realitzem activitats turístiques
    b. Serveix pel consum del negoci
    c. Venem els productes
        1. A la pròpia botiga
        2. A altres establiments
    d. Altres (quins?)
14. Qui és el responsable?
    a. Nosaltres mateixos
    b. Una persona contractada per a fer les feines
    c. Altres

IV. Preguntes sobre la demanda

15. Quines edats solen tenir els turistes que visiten el seu establiment?

    públic jove, de 30 cap a amunt que ja estiguin assentats, amb feines de responsabilitat

16. Quin és el seu origen?
    a. Menorca
    b. Espanya → poquets
    c. Altres països (quins majoritàriament) → Itàlia
17. Quines activitats demanden a l'illa?

    Senderisme, passeig a cavall, kayak, platja

18. Hi ha algun canvi de tendència en els últims anys?

    El públic espanyol ha crescut aquest últim any respecte als altres anys de la crisi

V. Energies

19. Compten amb alguna instal·lació d'energies renovables?
    a. Si

b. No

20. En cas negatiu, té pensat en un futur instal·lar-ne?
    - **a. Si**
    - b. No
21. En cas afirmatiu, de quin tipus d'energies estem parlant?
    1. Solar fotovoltaica
    2. Solar tèrmica
    3. Eòlica
    4. Biomassa
    5. Altres

VI. Ecoetiquetes

22. Tenen una Ecoetiqueta o alguna certificació que acrediti la sostenibilitat de la finca? **No**
    - A. En cas afirmatiu:
        2. Perquè va decidir obtenir-la?
            - i. Conscienciació ambiental
            - ii. Oportunitat empresarial
            - iii. Altres (quins?)
        3. Quins avantatges creu que té?
        4. Va ser molt complicat obtenir-la? Per què?
            - i. Si
            - ii. No
    - B. En cas negatiu
        5. Perquè no ha decidit obtenir-la?
            - ii. Nivell d'exigència molt alt
            - iii. Falta de temps
            - **iv. Falta d'al·licients**
            - v. Falta de capital per a fer les reformes
            - vi. Altres (quins?)

VII. Turisme educatiu

32. Ha rebut o pensa rebré visites d'escoles/colònies durant el període d'hivern?
    - **a. Si, visites a la bodega i al museu. Gratis**
    - b. No, però m'agradaria atreure aquest públic
    - c. No

VIII. Camí de cavalls

33. Proposen alguna activitat relacionada amb el camí de cavalls?

    Posem en contacte als clients que ho demanen amb empreses de passeig a cavall o lloguer de bicicletes.

34. És molt gran l'afluència de senderistes?
    a. Molt
    b. Bastant
    c. Regular
    d. Poc

35. En quina època de l'any és major?
    a. Hivern
    b. Primavera
    c. Estiu
    d. Tardor

36. Creu que és possible conciliar el turisme familiar i el senderista?

37. Quantes nits solen allotjar-se els senderistes ?
    a. Una
    b. Dues
    c. Més de tres

    No tenim senderistes que passin només una nit

2.5.7. Biniatram

Nom	**Toni**	**Hora d'inici**	**10.30h**
Ocupació	**Propietari**	**Hora final**	**11.00h**
Lloc de l'entrevista	**Biniatram**	**Durada**	**30 min.**
Entrevistadors	**Ferran, Marc**		

I. Aspectes generals

1. Quants anys fa que es dediquen al turisme?
   - **a.**5 anys o menys
   - **b**. de 5 a 10 anys
   - **c. Més de 10 anys**
2. Quines transformacions van haver de donar-se per adaptar la finca al turisme?
   Adequació de les habitacions
3. Quan obren?
   - **a. Durant tot l'any**
   - **b.** Només durant la temporada d'estiu
4. Quines són les instal·lacions que conformen la finca?

☐	**Casa**	☐	**Bugaderia**
☐	**Jardí**	☐	**Estables**
☐	Terrat	☐	**Hort**
☐	**Piscina exterior**	☐	Cafeteria/Bar
☐	Piscina interior	☐	Sala d'oci
☐	**Pàrquing**	☐	**Menjador**
☐	**Cuina**	☐	**Altres**
☐	**Habitacions**		

5. Quina és la capacitat del hotel**?**
   - a. 10 o menys
   - b. De 10 a 20
   - c. **Més de 20**

6. Com es reparteixen els beneficis econòmics entre les següents parts?
    a. **Allotjament (incloent àpats) → 70%**
    b. Activitats (sense agràries i ramaderes)
    c. **Activitats agràries i ramaderes → 30%**
    d. Agrobotiga
    e. Altres

II. Oferta de serveis i activitats

7. L'oferta del hotel està orientada cap a:
    a. **Famílies**
    b. **Parelles**
    c. Grups
    d. Persones grans
    e. Esportistes/Senderistes
    f. Escoles
    g. Altres
8. Quins són els règims d'allotjament que ofereixen?
    a. Pensió completa
    b. Mitja pensió
    c. **Allotjament amb dret a cuina**
    d. Només allotjament
    e. Altres
9. S'hi ofereixen activitats. En cas afirmatiu, quines?
    a. **Activitats esportives**
    b. Activitats de contacte amb la natura
    c. Activitats culturals
    d. Barreja de les anteriors
    e. Altres (quines?)
10. Aquestes activitats les duen a terme vostés mateixos o posen en contacte als turistes amb les empreses ?

    Posen en contacte
11. D'aquestes quines són les que tenen més èxit?

    Senderisme

III. Preguntes sobre negoci agrari – ramader

12. Realitzen alguna activitat agrària o ramadera? **Si**
13. Quin tipus de profit en traieu?

a. En realitzem activitats turístiques
b. Serveix pel consum del negoci
c. Venem els productes
1. A la pròpia botiga
2. A altres establiments
d. Altres (quins?)

14. Qui és el responsable?
a. Nosaltres mateixos
b. **Una persona contractada per a fer les feines**
c. Altres

IV. Preguntes sobre la demanda

15. Quines edats solen tenir els turistes que visiten el seu establiment?
16. Quin és el seu origen?
a. Menorca
b. **Espanya**
c. A**ltres països (quins majoritàriament)**
17. Hi ha diferència entre el turisme estranger i el local? **No**
18. Quines activitats demanden a l'illa? **Senderisme, bicicleta, kayac.**

V. Energies

19. Compten amb alguna instal·lació d'energies renovables?
a. **Si**
b. No
20. En cas negatiu, té pensat en un futur instal·lar-ne?
a. Si
b. No
21. En cas afirmatiu, de quin tipus d'energies estem parlant?
a. Solar fotovoltaica
b. **Solar tèrmica**
c. Eòlica
d. Biomassa
e. Altres
22. Teniu quantificat aproximadament l'estalvi econòmic generat?
En 10 anys ho amortitzem.

VI. Ecoetiquetes

23. Tenen una Ecoetiqueta o alguna certificació que acrediti la sostenibilitat de la finca? **Sí, Q de qualitat**

    A. En cas afirmatiu:

    2 Perquè va decidir obtenir-la?

    i. Conscienciació ambiental

    ii. Oportunitat empresarial

    iii. Altres (quins?)

    3 Quins avantatges creu que té?

    4 Va ser molt complicat obtenir-la? Per què?

    i. Si

    ii. No

VII. Camí de cavalls

24. Proposen alguna activitat relacionada amb el camí de cavalls?

    Aconsellem als clients

25. És molt gran l'afluència de senderistes?

    a. Molt

    b. Bastant

    c. Regular

    d. Poc

26. En quina època de l'any és major?

    a. Hivern

    b. Primavera

    c. Estiu

    d. Tardor

27. Creu que és possible conciliar el turisme familiar i el senderista? **Sí**

28. Quantes nits solen allotjar-se els senderistes ?

    a. Una

    b. Dues

    c. Més de tres

2.5.8. Llucmaçanes

Nom	**Dorita**	**Hora d'inici**	**11.00**
Ocupació	**Propietària**	**Hora final**	**11.30**
Lloc de l'entrevista	**Llucmaçanes**	**Durada**	**30 min.**
Entrevistadors	**Pere, Marc i Miquel**		

I. Aspectes generals

1. Quants anys fa que es dediquen al turisme?
   a.5 anys o menys
   b. de 5 a 10 anys
   c.Més de 10 anys
2. Quina és la història de la finca? Sempre ha tingut els mateixos propietaris? A què es dedicaven abans de començar el negoci turístic?
3. Quines transformacions van haver de donar-se per adaptar la finca al turisme?
   Obres d'adequació i pintar
4. Quan obren?
   a. Durant tot l'any
   b. Només durant la temporada d'estiu
5. Quines són les instal·lacions que conformen la finca?

☐ **Casa**
☐ **Jardí**
☐ **Terrat**
☐ **Piscina exterior**
☐ Piscina interior
☐ **Pàrquing**
☐ **Cuina**
☐ **Habitacions**
☐ **Bugaderia**
☐ Estables
☐ **Hort**
☐ Cafeteria/Bar
☐ Sala d'oci
☐ **Menjador**
☐ Altres

6. Quina és la capacitat del hotel**?**
   a. 10 o menys
   b. De 10 a 20
   c. Més de 20

7. Com es reparteixen els beneficis econòmics entre les següents parts?
   - **a. Allotjament (incloent àpats) → 50%**
   - **b.** Activitats (sense agràries i ramaderes)
   - **c. Activitats agràries i ramaderes → 50%**
   - **d.** Agrobotiga
   - **e.** Altres

II. Oferta de serveis i activitats

8. L'oferta del hotel està orientada cap a:
   - **a. Famílies**
   - **b. Parelles**
   - **c. Grups**
   - **d.** Persones grans
   - **e.** Esportistes/Senderistes
   - **f.** Escoles
   - **g.** Altres
9. Quins són els règims d'allotjament que ofereixen?
   - **a.** Pensió completa
   - b. Mitja pensió
   - **c. Allotjament amb dret a cuina**
   - **d.** Només allotjament
   - **e.** Altres
10. S'hi ofereixen activitats. En cas afirmatiu, quines?
    - **a. Activitats esportives**
    - **b. Activitats de contacte amb la natura**
    - **c.** Activitats culturals
    - **d.** Barreja de les anteriors
    - **e.** Altres (quines?)
11. Aquestes activitats les duen a terme vostés mateixos o posen en contacte als turistes amb les empreses ?

    Posen en contacte
12. D'aquestes quines són les que tenen més èxit?

    Passeig amb vaixell i cavall

III. Preguntes sobre negoci agrari – ramader

13. Realitzen alguna activitat agrària o ramadera? **Si**
14. Quin tipus de profit en traieu?

a. En realitzem activitats turístiques

b. Serveix pel consum del negoci

c. Venem els productes

i. A la pròpia botiga

ii. A altres establiments

d. Altres (quins?)

15. Qui és el responsable?

a. Nosaltres mateixos

b. Una persona contractada per a fer les feines

c. Altres

IV. Preguntes sobre la demanda

16. Quines edats solen tenir els turistes que visiten el seu establiment? **De 25 cap amunt**
17. Quin és el seu origen?

a. Menorca

b. Espanya

c. A**ltres països**

18. Hi ha diferència entre el turisme estranger i el local? **No**
19. Hi ha algun canvi de tendència en els últims anys?

Augment del senderisme

V. Energies

20. Compten amb alguna instal·lació d'energies renovables?

a. Si

b. No

21. En cas negatiu, té pensat en un futur instal·lar-ne?

a. Si

b. No

VI. Ecoetiquetes

22. Tenen una Ecoetiqueta o alguna certificació que acrediti la sostenibilitat de la finca? **Sí**

a. En cas afirmatiu:

1. Perquè va decidir obtenir-la?

i. Conscienciació ambiental

ii. Oportunitat empresarial

iii. Altres (quins?)

2. Quins avantatges creu que té?
3. Va ser molt complicat obtenir-la? Per què?
   i. Si
   ii. No

VII. Turisme educatiu

23. Ha rebut o pensa rebré visites d'escoles/colònies durant el període d'hivern?
    a. Si
    b. No, però m'agradaria atreure aquest públic
    c. No

VIII. Camí de cavalls

24. Proposen alguna activitat relacionada amb el camí de cavalls?
    Sí
25. És molt gran l'afluència de senderistes?
    a. Molt
    b. Bastant
    c. Regular
    d. Poc
26. En quina època de l'any és major?
    a. Hivern
    b. Primavera
    c. Estiu
    d. Tardor
27. Quantes nits solen allotjar-se els senderistes ?
    a. Una
    b. Dues
    c. Més de tres

2.6.Entrevista a la Fundació Rubió i Tudurí

Nom	Sònia Alonso	**Hora d'inici**	17:30h
Ocupació	Secretària de la Fundació Rubió Tudurí	**Hora final**	18:40h
Lloc de l'entrevista	Biblioteca de la Fundació Rubió Tudurí	**Durada**	1h 10min
Entrevistadors	Marc i Vladanka		

I. Agroturisme

1. Què és el que vol fer la Fundació en el tema de l'agroturisme?

   S'ha demanat la llicència per agroturisme per les 4 habitacions dels bouers. Però ens trobem amb problemes per a estar dins d'un espai protegit. Volem compaginar agroturisme amb itineraris i aprofitar totes les possibilitats que hi ha a la finca. A més el camí de cavalls passa pel costat de la finca.

   Una vegada tinguem llicència ho complementarem amb aquestes activitats (turisme esportiu, turisme de natura). Estem fent activitats amb bici (un grup de 50 catalans que fan mitja illa en bicicleta i activitats com aquesta volem potenciar-les.

   Les activitats s'han d'adaptar a la normativa

   Qualsevol activitat de la finca necessita l'autorització del parc i de la propietat. Molts aficionats de fotografia si son mes de 20 persones necessiten autorització de medi ambient.

2. A què es deu aquest interès per a implantar l'agroturisme?

   Vam tenir una explotació ramadera insuficient per a mantenir els costos de la finca i voldríem complementar actuant primer en les 4 habitacions dels bouers i després en les altres.

3. Amb l'experiència de visitar altres finques, on amb poques habitacions no són capaços de mantenir la finca, no creieu que fora bo fer ja l'inversió a totes les habitacions?

   No podem fer una inversió inicial molt gran. A més hem hagut de fer inversions en tota la xarxa elèctrica. Qualsevol cosa que planteges la inversió és molt gran.

II. Propostes de la fundació pel projecte

1. La fundació voldria mantenir les activitats que ja fa a la finca?

   Si, nosaltres volem complementar les activitats dels Diàlegs ambientals. Un dissabte al mes es fa una trobada de 15 persones sobre un tema en concret. A l'estiu va venir en Joan Rieradevall. A més hem de pensar que durant el mes d'agost la finca està establerta per a la Fundació i això pot limitar l'oferta turística.

   L'activitat de caça comença al novembre fins a finals de gener. Nosaltres tenim les perdius i un vedat de caça i fa uns anys la fundació tenia una sèrie de caçadors que venien a passar uns dies a caçar a la finca. Ells ja podien venir a dormir encara que no tinguéssim llicència. Inclús està recomanada pel GOB i no volem que es massifiqui gens, controlàvem el nombre de peces que es podien caçar.

2. Pel que fa a límits sobre les propostes que puguem fer. Podem tenir alguna limitació per part de la fundació?

   Voldríem mantenir les sales de la casa com a un museu i al llarg dels anys ampliar la oferta turística a les habitacions de dalt per a respectar el patrimoni. Amb les habitacions però no es permetria tocar el mobiliari. La planta de baix es tenia pensat obrir unes hores la finca per a què es pugui visitar lliurement. Voldríem potenciar la historia de la família i de la fundació.

3. Un dels reptes de la finca és el tema accessibilitat i aïllament. Creieu que això pot ser un impediment?

   Això es un impediment. Ja havíem tingut la idea de tenir una agrobotiga però ho havíem descartat per aquest motiu.

4. D'on provenen els ingressos de la Fundació?

   En Fernando Rubió va tenir uns laboratoris i va comprar la finca. Quan es va retirar els fons econòmics es van quedar per a la Fundació i cada any ens van donant interessos. Per això no podem fer grans inversions sinó que hem d'anar controlant. Per això volem implantar l'agroturisme per a què ens ajudi al manteniment de la finca.

5. El principal turisme que vosaltres voleu quin es?

   El turisme familiar és complicat ja que amb nens petits hi haurà alguns llocs de difícil accés.

III. Opinió de la Fundació sobre les possibles propostes plantejades:

1. Hi ha alguns temes de la finca que ens preocupa com són el camí de cavalls i el camí nou d'entrada a la finca. Si es convertís en agroturisme el pas de cotxes augmentaria considerablement i això impactaria sobre un dels atractius com són les salines i ens han proposat canviar l'entrada de la finca pel camí vell, què en penseu?
   Creiem que és positiu perquè és favorable per a les salines.

2. Com veuríeu augmentar el nombre de bèsties?
   Heu de pensar que el Marcelo està sol i estem limitats per a aquí. Ja hi ha més de 30 caps de bestiar. A més s'han reduït les ajudes a explotacions ramaderes dins del Parc Natural.

3. Pensant en possibles reformes, hem pensat en destinar la barbacoa com a menjador, com ho valoraríeu?
   Bé, ja se n'han fet de coses d'aquest tipus.

4. Havíem pensat en fer educació amb energies renovables i fer una etiqueta ecològica. Què en penseu?
   S'haurien de fer moltes reformes per a canviar cadascuna de les parts de la casa per a adequar-la. En general veig que les idees que us heu plantejat m'agraden molt per a la finca. La finca té molt potencial per a explotar.

5. Referent al tema de personal, fins a quin punt es límit contractar gent?
   Ara mateix és difícil contractar algú més. Ara que heu vingut vosaltres i durant dos setmanes més vindran altres grups hem hagut de portar la treballadora de la finca per ajudar a netejar. A més la finca és molt gran i es magnifiquen les feines.

IV. Possibles sinèrgies proposades

1. Hem estat valorant possibles sinèrgies amb el Parc Natural que els interessa tenir una sinèrgia amb algun agroturisme. Els dos es podrien veure beneficiats.
   Ja hem permès el pas de grups del Parc Natural per la finca. Fa uns anys hi havia un acord amb el GOB teníem una col·laboració que es fessin excursions però ens trobem limitats per la normativa del Parc Natural no van deixar que es fessin aquestes activitats. Una part dels ingressos del GOB per les activitats anava a parar a la Fundació. A les salines es va construir el centre d'interpretació per a aquest tipus d'activitats amb la col·laboració del GOB però es va aturar. Mai vam

acabar d'entendre perquè es va haver d'acabar aquesta col·laboració. L'any passat hi va haver dos persones que volien instal·lar un centre astronòmic per aprofitar aquests potencials però el Parc Natural no ens va donar la autorització.

2. Altres sinèrgies possibles serien amb empreses relacionades amb el camí de cavalls. Com ho valoreu?
   Creiem que és un turisme en augment però fins que no tinguem la llicència d'agroturisme no podem. Tot i què no es un turisme que deixi molts ingressos es pot complementar amb la ramaderia i altres tipus d'activitats com esdeveniments de negocis que ja s'han fet però que es poden potenciar.

   Tot passa per aconseguir primer la llicència. Nosaltres tenim un conveni amb una empresa que li cedim els espais per a fer activitats culturals. Es lloga la casa sencer per a fer les activitats.

3. El problema que veiem és que tenim una sèrie d'impediments per accessibilitat, recursos, treballadors, etc. Tens alguna recomanació mes?
   En general tot, l'idea és aquesta: obrir la finca i que es conegui més ja que fins ara és poc coneguda. Però com bé he dit tenim grans impediments per a fer qualsevol tipus de cosa ja sigui per la inversió o per la tramitació d'estudis i permisos. D'idees en tenim moltes com canviar l'ús dels estables per a fer jornades educatives, ordenar el pàrking, etc. Aquí tenim un gran ventall de possibilitats. Ara actualment vam fer l'inversió en les calderes de biomassa.

   Hem hagut d'anar reformes i quan acabem les reformes ja tenim alguna altre cosa a reformar. Mai veiem el resultat plasmat. Enguany hem de canviar nevera, any passat la cuina, etc.

3. Enquestes

3.1.Enquestes a turistes

Sexe	Home					
	Dona					
Nacionalitat	SP	SP (Menorca)	GB	GER	IT	Altres
Edat	0 - 25	25 - 35	35 - 45	45 - 75	+75	

TURISTA							
On està allotjat?	Hotel	Turisme rural	Apartaments	Alberg/ Hostal	Càmping	Altres	
Amb qui heu viatjat?	Família	Parella	Grup d'amics	Sol	Altres		
Com es mou per la illa ?	Cotxe de lloguer	Moto de lloguer	Transport públic	Taxi	Altres		
Quines activitats estàs realitzant?	Esportives	Culturals	Gastronòmiques	Contacte amb la natura	Altres		
Quines activitats li agradaria fer?							
De més a menys important, què és el que més valora en un establiment turístic?	Serveis	Instal·lacions	Activitats	Localització	Certificat ambiental	Preu	Altres
De quants dies és la seva estada?	1-3	3-5	5-7	+ 1 setmana			
Coneixes el camí de cavalls?	Sí	No					
En cas afirmatiu, tens pensat realitzar-ne algun tram ?	Si	No					
En cas afirmatiu, on t'allotjaràs si hi pernoctes	Acamparé	Hotel	Apartament	Alberg/hostal	Turisme rural	Altres	
Està interessat en la compra de productes locals quan viatja ?	Si	No					
Quins son els productes locals de Menorca que més li interessen ?	Formatge	Dolços	Vins i licors	Oli	Artesania	Embotits	Peix	Mel	Melmelades	Altres
On pensa adquirir aquests productes ?	Agrobotigues	Mercats locals	Supermercats	Particulars	Establiments de turisme rural	Altres	
Coneix Mongofra Nou?	Sí	No					
Coneix el que es el turisme rural ?	Si	No					
S'hi ha allotjat alguna vegada ?	Si	No					
En cas afirmatiu, hi ha realitzat algun tipus d'activitat ?	Si	No					
Quines ?	Activitats esportives	Culturals	Gastronòmiques	Contacte amb la natura	Altres		
Quines vies de informació utilitza més per viatjar?	Agencia de viatges	Web	Boca a boca				
Que li sembla el producte turístic que li expliquem?	Molt bo	Bo	Regular	Dolent	Molt dolent		

3.2.Enquesta a residents.

RESIDENT										
Fa alguna escapada durant l'any?	Sí					No				
A Menorca?	Sí					No				
Sí existís un producte atractiu a Menorca ho faria?	Sí					No				
Coneix el que és TR?	Sí					No				
Ha estat allotjat en TR?	Sí					No				
En cas afirmatiu, hi ha realitzat alguna activitat ?	Si					No				
Quines	Activitats esportives	Culturals	Gastronòmiques	Contacte amb la natura	Altres					
Sabia que Menorca té oferta de TR?	Sí					No				
De més a menys que es el que més valora en u establiment turístic ?	Serveis	Activitats	Localització	Certificat ambiental	Preu	Altres				
Heu visitat algun cop el parc natural de S'albufera des Grau	Si					No				
Coneix Mongofra Nou?	Sí					No				
Ha fet algun cop algun cop el camí de cavalls?	Sí, però només algun tram		Si, sencer			No				
Consumeix productes de proximitat o ecològics ?	Si					No				
Quins ?	Formatge	Dolços	Vins i licors	Oli	Artesania	Embotits	Peix	Mel	Melmelades	Altres
On els compra ?	Agrobotigues	Mercats locals	Supermercats	Particulars	Establiments de turisme rural	Altres				
Quines vies de informació utilitza més per viatjar?	Agencia de viatges		Web		Boca a boca					
Què li sembla el producte turístic que li expliquem?	Molt bo	Bo	Regular	Dolent	Molt dolent					